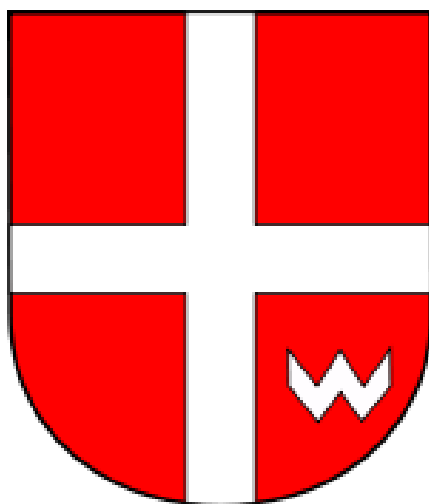

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

SPORZĄDZONA NA POTRZEBY

**sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego dla terenów zlokalizowanych w rejonie
ul. Zwoleńskiej w mieście Lipsko**

Łódź, maj 2023

MPZP Sp. z.o.o., ul. Bednarska 24/29, 93-030 Łódź
email. mpzp.lodz@gmail.com
tel. 663-322-405

AUTOR OPRACOWANIA:
mgr Sebastian Gajek

Gajek Sebastian

<u>1.SPIS TREŚCI.....</u>	<u>3</u>
<u>2.WPROWADZENIE.....</u>	<u>5</u>
<u>3.ZAKRES, GŁÓWNE CELE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ORAZ JEJ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....</u>	<u>7</u>
<u>4.METODY OPRACOWANIA.....</u>	<u>9</u>
<u>5.ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU .....</u>	<u>14</u>
5.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ADMINISTRACYJNE.....	14
5.2. RZEŻBA TERENU, BUDOWA GEOLOGICZNA ORAZ WARUNKI GEOTECHNICZNE.....	16
5.3. WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE.....	17
5.4. HYDROGRAFIA I HYDROGEOLOGIA.....	18
5.5. GLEBY, SZATA ROŚLINNA I ŚWIAT ZWIERZĘCY	27
5.6. SZATA ROŚLINNA I ŚWIAT ZWIERZĘCY	27
5.7. WARUNKI SANITARNO - ZDROWOTNE	29
5.7.1 WODY POWIERZCHNIOWE.....	29
5.7.2 WODY PODZIEMNE	30
5.7.3 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	32
5.7.4 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	38
5.7.5 HAŁAS.....	40
5.7.6 ODPADY KOMUNALNE.....	41
5.7.7 GLEBY.....	41
5.7.8 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	42
5.7.9 NADZYWCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA	43
5.8. WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE.....	43
5.9. WALORY KULTUROWE.....	44
5.10. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	44
<u>6.STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....</u>	<u>45</u>
<u>7.ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 r. O OCHRONIE PRZYRODY.....</u>	<u>45</u>

<u>8.CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....</u>	<u>46</u>
<u>9.OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENEGO (PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KTÓRTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE).....</u>	<u>49</u>
9.1. W ZAKRESIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	52
9.2. W ZAKRESIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO WÓD LUB DO ZIEMI.....	53
9.3. W ZAKRESIE WYKORZYSTYWANIA ZASOBÓW ŚRODOWISKA I NIEKORZYSTNEGO PRZEKSZTAŁCANIA TERENU.....	53
9.4. W ZAKRESIE EMITOWANIA HAŁASU I PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	54
9.5. W ZAKRESIE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZEZ ODPADY.....	54
9.6. W ZAKRESIE WYSTĘPOWANIA POWAŻNYCH AWARII	55
9.7. W ZAKRESIE ŚWIATA ROŚLINNEGO I ZWIERZĘCGO ORAZ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	56
9.8. W ZAKRESIE KLIMATU.....	56
9.9. W ZAKRESIE WALORÓW KULTUROWYCH I KRAJOBRAZOWYCH.....	56
9.10. W ZAKRESIE DÓBR MATERIALNYCH.....	57
<u>10.ZGODNOŚĆ USTALEŃ PROJEKTU PLANU Z UWARUNKOWANIAM I OKREŚLONYMI W OPRACOWANIU EKOFIZJOGRAFI CZNYM .....</u>	<u>57</u>
<u>11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....</u>	<u>58</u>
<u>12.TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....</u>	<u>58</u>
<u>13.ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....</u>	<u>59</u>
<u>14.ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁWAŃ NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....</u>	<u>59</u>
<u>15.STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....</u>	<u>60</u>

2. WPROWADZENIE

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, 1113.), która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do niniejszej prognozy.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP).

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą uchwały nr XXXVI/201/2021 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 26 kwietnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zlokalizowanych w rejonie ul. Zwoleńskiej w mieście Lipsko.

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami. W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest w polskim systemie prawnym jednym z podstawowych elementów procedury ocen oddziaływania na środowisko. W procesie planowania przestrzennego, już na etapie sporządzania planu, poszczególnym obszarom przypisuje się konkretne funkcje i przeznaczenie. Należy zatem dokonać oceny, czy wprowadzenie w życie zapisów planów miejscowych nie spowoduje ujemnych skutków dla środowiska przyrodniczego oraz czy zachowane zostaną podstawowe zasady ekorozwoju, w tym zrównoważonego rozwoju gospodarczego, zapewniające zachowanie podstawowych wartości środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona dla miejscowych planów jest wykonywana w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Burmistrz Miasta i Gminy Lipsko, zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503, 1846, 2185, 2747.), uzgodnił z właściwymi organami stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko. Prognoza jest wykładana wraz z projektem planu do publicznego wglądu. Ustalenia prognozy mogą mieć bezpośredni wpływ na decyzje Rady Miejskiej w sprawie uwzględnienia uwag i wniosków, a pośrednio także na decyzje w sprawie uchwalenia planu.

Poniższy rysunek przedstawia teren objęty uchwałą w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zlokalizowanych w rejonie ul. Zwoleńskiej w mieście Lipsko. Na terenach objętych opracowaniem planu nie występują formy ochrony przyrody ustanowione na mocy ustawy wykonawczej. Zagospodarowanie przyjęte w MPZP nie będzie powodować znaczących oddziaływań poza ustalonymi granicami planu.

Załącznik do uchwały Nr XXXVI/201/2021

Rady Miejskiej w Lipsku

z dnia 26 kwietnia 2021 r.

Rys.1 Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXXVI/201/2021 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 26 kwietnia 2021 r.

3. ZAKRES, GŁÓWNE CELE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ORAZ JEJ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Niniejsza prognoza do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje kompleksową ocenę warunków biotycznych i abiotycznych środowiska przyrodniczego obszaru. Uwzględnia aktualny stan środowiska i jego odporność na zmiany antropogeniczne. Prognoza określa wpływ i zakres potencjalnych zmian w środowisku oraz wpływ na warunki życia mieszkańców, wywołane realizacją ustaleń polityki przestrzennej. Przedstawia rozwiązania eliminujące lub ograniczające negatywne wpływy na środowisko, spowodowane realizacją ustaleń zawartych w planie. Wymagania stawiane prognozie zawarte są w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przepisy ustawy nakładają obowiązek wystąpienia do organów właściwych do opiniowania prognozy do planu o określenie zakresu i stopnia szczegółowości tego dokumentu.

Zgodnie z powyższym zakres niniejszej prognozy został określony przez:

- **Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (znak pisma WOOS-III.411.225.2022.JD z dnia 24.10.2022 r.);**
- **Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipsku (znak pisma ZNS.700.2.1.2022 z dnia 07.06.2012 r.);**

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z ww. artykułami niniejsza Prognoza zawiera między innymi:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami, – informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. – streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Przy sporządzaniu prognozy zostały wykorzystane materiały zawarte w następujących opracowaniach:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Lipsko (Uchwała nr XLVII/262/2022 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 24 stycznia 2022r.);
- Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Lipsko;
- Uchwała nr X/62/2011 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 4 lipca 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów o funkcji mieszkalno-usługowej, zlokalizowanych w rejonie ulicy Zwoleńskiej w mieście Lipsko
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Lipsko na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023 (*Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXVIII/203/2016 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 29 sierpnia 2016 r.*),
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Lipsko za 2022 r.
- opracowanie ekofizjograficzne ;

4. METODY OPRACOWANIA

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie mpzp.

Ocenę następstw realizacji ustaleń mpzp dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji mpzp różnicuje się w zależności od:

- 1) bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- 2) okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- 3) częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- 4) charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;
- 5) zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- 6) trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewitalizacji;
- 7) intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

Ze względu na brak obiektów, obszarów i zjawisk wymagających dodatkowego określenia na mapie, stwierdzono brak konieczności sporządzenia załącznika graficznego do niniejszej prognozy. Biorąc pod uwagę powyższe, przyjęto, że niezbędne informacje graficzne znajdują się już na rysunku miejscowego planu

Zakres prognozy jest zgodny z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przy jej sporządzaniu zastosowane zostały następujące metody:

- ✓ wizja terenowa dotycząca aktualnego zagospodarowania,
- ✓ analiza opracowań dotyczących terenu oraz materiałów archiwalnych,
- ✓ analiza obowiązujących przepisów prawnych,
- ✓ analiza kartograficzna dotycząca fizjografii i uwarunkowań przyrodniczych obszaru.

Została także dokonana ocena potencjalnych skutków wynikających z ustaleń projektu planu z rozróżnieniem na poszczególne elementy środowiska. Ocena została przeprowadzona kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych zawartych w projekcie planu.

Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na rysunku planu

Podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zlokalizowanych w rejonie ul. Zwoleńskiej w mieście Lipsko związane jest z opracowanym na przełomie lat 2021-2022 oraz przyjętym w roku 2022r. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Lipsko, powyższe stanowi istotną przesłankę dla sporządzenia mpzp celem ich aktualizacji zgodnie z nowymi kierunkami kształtowania polityki przestrzennej opracowanej w ramach aktualizacji studium.

Celem przystąpienia do sporządzenia mpzp jest realizacja ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Lipsko przyjętego uchwałą Nr XLVII/262/2022 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 24 stycznia 2022r. w zakresie przeznaczenie terenów położonych w granicach administracyjnych miasta Lipsko pod zabudowę mieszkaniową i usługową, po weryfikacji stanu zagospodarowania terenów w ramach przeprowadzonej inwentaryzacji urbanistycznej.

Przedmiotowy plan pozwoli na zwiększenie terenów przeznaczonych pod ustalenie lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej i wielorodzinnej w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa uzupełniona drobnymi usługami o neutralnym wpływie na środowisko, stanowiącymi funkcję uzupełniającą w stosunku do zabudowy o funkcji mieszkaniowej oraz ograniczenie terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjną w granicach administracyjnych miasta Lipsko. Niniejsze wynika również z uchwały nr NR L/348/2018 z dnia 23.04.2018r. podjętej w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu o projektowanej funkcji produkcyjno-usługowej w sołectwie Babilon, której celem jest ukierunkowanie lokalizacji dużych zakładów przemysłowych poza intensywnie zabudowanymi strefami mieszkalnictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego.

Ze względu na położenie terenu objętego mpzp w strefie rozwijającej się zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz licznych procesów inwestycyjnych będących w trakcie realizacji tj. rozwój sieci infrastruktury technicznej uzasadnionym społecznie i gospodarczo było umożliwienie ich realizacji poprzez przystąpienie do opracowania nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

1.4. Powiązania z innymi dokumentami

Podstawowym dokumentem, do którego nawiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Lipsko przyjęte uchwałą Nr XLVII/262/2022 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 24 stycznia 2022r .

Projekt planu jest zgodny z kierunkami polityki przestrzennej nakreślonymi w wyżej wymienionym dokumencie. Nienaruszalność ustaleń planów miejscowych ze Studium wymagana jest przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

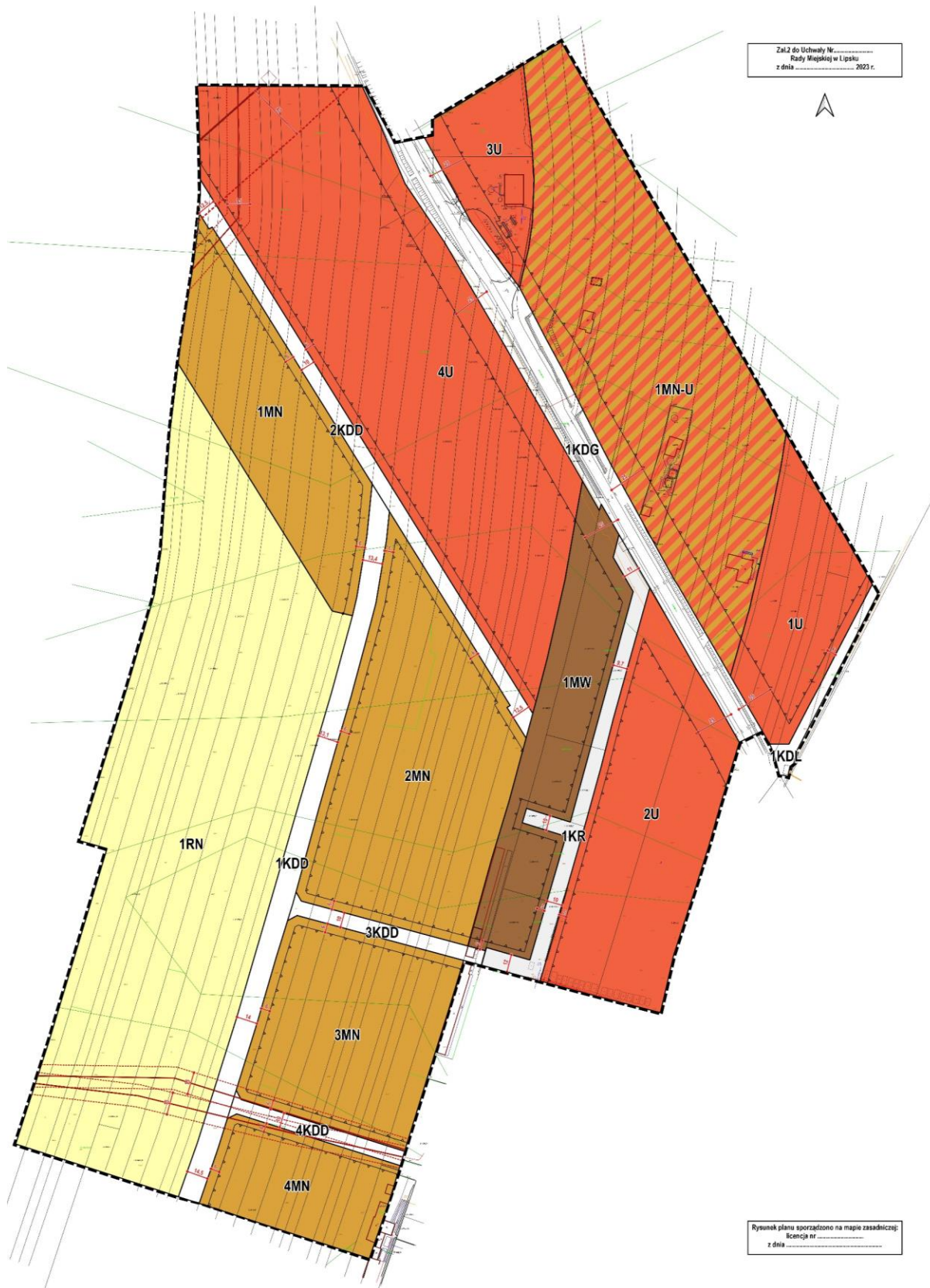
Według kierunków zagospodarowania przestrzennego opracowanych w studium obszar objęty planem wskazany jest do pełnienia funkcji zgodnie z poniższym:

**Rys. 3 Lokalizacja obszaru objętego mpzp na terenie miasta Lipsko
(obszar położony w rejonie ul. Zwoleńskiej i ul. Obrońców Chotczy w Lipsku o pow. ponad 25ha)**

**OBSZAR OBJĘTY MIEJSCOWYM PLANEM ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO - LOKALIZACJA NA MAPIE MIASTA LIPSKO**

Rys. 4 Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zlokalizowanych w rejonie ul. Zwoleńskiej w mieście Lipsko.

Projekt planu wprowadza tereny zgodnie z niższym wykazem:

GMINA LIPSKO

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENÓW ZLOKALIZOWANYCH W REJONIE
UL. ZWOLEŃSKIEJ W MIEŚCIE LIPSKO**

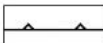

25   0   25   50 m

SKALA 1:1000

LEGENDA:

Oznaczenia graficzne będące obowiązującymi ustaleniami planu:

	GRANICE OBSZARU OBJĘTEGO MIEJSCOWYM PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
	LINIA ROZGRANICZAJĄCA TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
	NIEPRZEKRACZALNA LINIA ZABUDOWY
	GRANICA PASA TECHNOLOGICZNEGO NAPOWIETRZNEJ LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ NAJWYŻSZYCH NAPIĘĆ 400kV
	STREFY OCHRONNE OD ISTNIEJĄCYCH NAPOWIETRZNYCH LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ ŚREDNIEGO NAPIĘCIA 15kV

Literowe i barwne oznaczenia graficzne dotyczące przeznaczenia terenu:

	TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
	TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ LUB USŁUG
	TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
	TEREN ZABUDOWY USŁUGOWEJ
	TEREN ROLNICTWA Z ZAKAZEM ZABUDOWY
	TEREN DROGI GŁÓWNEJ
	TEREN DROGI LOKALNEJ
	TEREN DROGI DOJAZDOWEJ
	TEREN KOMUNIKACJI DROGOWEJ WEWNĘTRZNEJ

Oznaczenia informacyjne:

	PRZEBIEG NAPOWIETRZNEJ LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ NAJWYŻSZYCH NAPIĘĆ 400 kV
	PRZEBIEG NAPOWIETRZNEJ LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ ŚREDNIEGO NAPIĘCIA 15 kV
	LINIE WYMIAROWANIA (WYMIAR PODANY W METRACH)

Symbole i oznaczenia graficzne dotyczące przeznaczenia terenów:

	SYMBOL KLASY PRZEZNACZENIA TERENU
	SYMBOL NUMERU PORZĄDKOWEGO

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

5.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ADMINISTRACYJNE

Pod względem fizyczno-geograficznym obszar miasta i gminy Lipsko leży w obrębie mezoregionu Równina Radomska (318.86), wchodzącej w skład makroregionu Wzniesienia Południowo mazowieckie (318.8), będącej częścią jednostki wyższego rzędu podprovincji Niziny Środkowopolskie (318).

Miasto i Gmina Lipsko położona jest w południowo – wschodnim krańcu województwa mazowieckiego, w dolinie rzeki Krępanki. Powierzchnia miasta i gminy Lipsko wynosi 135,2 km² (w tym: miasto 15,7 km², gmina 119,5 km²) co stanowi 0,38% powierzchni województwa mazowieckiego i 18,2% powierzchni powiatu lipskiego.

Obszar gminy graniczy:

- 1) od północy - z gminą Ciepiałów oraz gminą Chotcza,
- 2) od wschodu - z gminą Solec nad Wisłą,
- 3) od południa - z gminą Tarłów,
- 4) od zachodu - z gminą Siemno.

Podstawowymi wyznacznikami położenia geograficznego są:

- 1) droga krajowa Nr 79 relacji Warszawa - Bytom biegnąca przez wschodnią część gminy;
- 2) przebieg przez centrum gminy szlaku komunikacyjnego wschód - zachód w postaci drogi wojewódzkiej Nr 747 relacji Iłża - Lipsko - Solec n. Wisłą - gr. woj./rz. Wisła;
- 3) przebieg równoleżnikowy w centralnej części gminy doliny rzeki Krępanki;

Powiat lipski graniczy od wschodu (przez Wisłę) z Województwem Lubelskim i od południa z Województwem Świętokrzyskimi.

Miasto Lipsko - charakteryzuje się zwartą zabudową na północ od rzeki Krępanki, zwłaszcza w obrębie rynku, na osiedlach mieszkaniowych Zwolenńska, Czerwiakowskiego, Śniadeckiego, terenach zwartej zabudowy mieszkalno – usługowej wzdłuż ul. 1 Maja, Kościuszki, Soleckiej i osiedla domków jednorodzinnych zlokalizowanych w zachodniej części miasta.

Istniejące zagospodarowanie przestrzenne miasta jest jednym z najistotniejszych czynników rzutujących na sformułowanie zasad jego rozwoju. Do elementów stanu istniejącego, które mają bezpośredni wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej miasta można zaliczyć układ przestrzenny miasta składający się z:

- 1) układu dróg/ulic o zróżnicowanych klasach;
- 2) systemu ekologicznego, który tworzą systemy zieleni zurbanizowanej (parki, skwery, ogrody działkowe, cmentarze) wraz z doliną rzeki Krępanki przecinającą miasto;
- 3) terenów zieleni położonego na obrzeżu obszarów urbanizowanych (kompleksy leśne okalające miasto od wschodu oraz obszary upraw rolniczych tworzących wschodnią, zachodnią, południową i północną granicę miasta Lipsko);
- 4) terenów o zróżnicowanych funkcjach, które tworzą struktury przestrzenne dające się wyodrębnić w układzie całego miasta (m.in. strefa zabudowy produkcyjno-usługowej w południowej części miasta, strefa zabudowy mieszkalnego wielorodzinnej w południowej części miasta);

Istotnym uwarunkowaniem dla kształtowania polityki przestrzennej miasta jest wyodrębnienie w/w elementów, określenie stopnia ich uporządkowania, a więc zakresu niezbędnych przekształceń i integracji rezerw terenowych, czy wreszcie istniejących kolizji w obecnym zagospodarowaniu (np: niepożądane sąsiedztwo różnych funkcji) w celu ich eliminowania. Miasto Lipsko stanowi ośrodek kulturotwórczy o znaczeniu ponadlokalnym jako miasto powiatowe oraz ośrodek lokalny z polityką rozwoju funkcji obsługi ludności, przemysłu rozwoju rolnictwa. Funkcjonuje tu administracja samorządowa szczebla powiatowego i gminnego, instytucje i obiekty użyteczności publicznej: placówki oświaty, służby zdrowia, kultury i sportu. Miasto podzielone jest przez dolinę rzeki Krępanki wraz z zalewem na dwie części. Jego historyczna część leży na wysokim, lewym brzegu rzeki. Lipsko jako prywatne miasto szlacheckie lokowane w 1589 r. rozwijało się jedynie po północnej stronie doliny Krępanki. Dominantą przestrzenną jest barokowy kościół p.w. św. Trójcy w Lipsku. W tej części zabudowę stanowią kamienice i domy jednorodzinne w najstarszej części miasta (rejon ul. Iłżeckiej i Soleckiej). Budynki te spełniają funkcje mieszkalną lub mieszkalno-usługową (głównie handel i drobne usługi). Ponadto w centrum miasta znajduje się zabudowa wielorodzinna przy ulicach Zwoleńskiej i 1 Maja oraz osiedle domków jednorodzinnych. Większe obiekty to jednostki samorządu i administracji publicznej, szkoły oraz szpital. W tej części zabudowa jest stosunkowo zwarta. W latach sześćdziesiątych XX w. oddano do użytku wiele budynków użyteczności publicznej, powstają zakłady związane z rolnictwem (Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortex”, Zakład Mleczarski) i inne (Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolniczego, Zakład Zespołów Samochodowych, Spółdzielnia Usług Wielobranżowych) oraz budownictwo wielorodzinne. Przyspieszenie wcześniej nielicznych procesów urbanizacyjnych na prawym brzegu rzeki nastąpiło w okresie planu sześcioletniego (1950-55). Obecnie część południowa miasta to głównie przestrzeń zarezerwowana dla przemysłu oraz obiektów o funkcjach magazynowych. Zabudowa mieszkaniowa w formie zabudowy jednorodzinnej kształtuje się głównie wzdłuż ulic: Słoneczna, Polna, Spacerowa i Papiernia. W tej części miasta znajdują się ponadto tereny ogródków działkowych oraz cmentarz.

Gmina Lipsko - podobnie jak w mieście, istniejące zagospodarowanie przestrzenne jest jednym z najistotniejszych czynników rzutujących na sformułowanie zasad przestrzennego rozwoju gminy. Do elementów stanu istniejącego, które mają bezpośredni wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej można zaliczyć układ przestrzenny gminy składający się z:

- 1) układu osadniczego, który tworzą wsie;
- 2) układu dróg o różnych kategoriach;
- 3) terenów otwartych, czynnych ekologicznie tak jak obszary rolne, łąki, pastwiska, lasy, doliny rzek;

Jednym z uwarunkowań dla ukształtowania polityki przestrzennej gminy jest wyodrębnienie w/w elementów, zdefiniowanie zakresu niezbędnych działań porządkujących czy uzupełniających oraz określenie konieczności eliminowania występujących kolizji w obecnym zagospodarowaniu. Gmina Lipsko ma charakter rolniczy. Kształt gminy jest nieregularny, wydłużony, w części wschodniej gminy znajduje się miasto. Strukturę osadniczą gminy tworzy miasto Lipsko oraz 37 sołectw. Największe – pod względem liczby ludności – sołectwa to: Długowola, Krępa Kościelna, Lipa Krępa, Maruszów, Wola Solecka Druga, Wola Solecka Pierwsza. W tych sołectwach występuje koncentracja aktywności gospodarczej.

Na terenie gminy zwarta zabudowa wiejska występuje wzdłuż sieci ciągów komunikacyjnych – tzw. ulicówka rozchodzących się od miasta:

- 1) w kierunku południowym – Śląsko, Poręba, Daniszów Walentynów Maruszów,
- 2) Długowola Pierwsza, Długowola Druga i Józefów,
- 3) w kierunku zachodnim – Lipa Miklas, Nowa Wieś, Krępa Kościelna i Zofiówka,
- 4) w kierunku północnym Wola Solecka Pierwsza, Wola Solecka Druga, Katarzynów, Gołębiów, i Szymanów.

Zabudowa w centrach miejscowości jest raczej zwarta, a bardziej rozproszona na ich obrzeżach. W mniejszych miejscowościach zabudowa jest rozrzucona. We wsiach występuje głównie zabudowa jednorodzinna lub zagrodowa (funkcja mieszkalno-gospodarcza) oraz zabudowa produkcyjna (niewielkie obiekty) należąca do prywatnych właścicieli. Na terenach wiejskich brakuje dominant w krajobrazie przestrzennym, jedynie w miejscowości Krępa Kościelna wyraźnie zaznacza się górujący nad okolicą kościół. Najatrakcyjniejsze tereny w gminie to dolina rzeki Krępanki oraz krajobraz wsi Daniszów – urozmaicona rzeźba terenu poprzecinana jarami z licznymi dębami śródpolnymi. W środkowej i południowej części gminy rozwijają się tereny o funkcjach rolniczych wskazane do prowadzenia wysokointensywnego rolnictwa oraz w północnej części wskazane do prowadzenia rolnictwa średniointensywnego m.in. z uwagi na:

- 1) ukształtowane kierunki produkcji rolniczej oraz chów trzody chlewnej, uprawę wysokogatunkowych zbóż, buraków cukrowych, warzyw i sadów wiśniowych, jabłkowych, śliwkowych itp.;
- 2) dobre warunki naturalne do produkcji rolnej - przewaga gleb dobrych (III i IV klasa) oraz gleb średnich jakości w północnej części gminy;
- 3) około 25 % udział gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 10,0 ha;
- 4) rozwinięty przemysł rolno-spożywczy na bazie lokalnych surowców (np. przetwórstwo owoców i warzyw, przetwórstwo mięsa, piekarnia, mieszalnia pasz);

Plan miejscowy objęty niniejszym opracowaniem położony jest w północnej części miasta Lipsko oraz w środkowo wschodniej części gminy wzdłuż drogi krajowej nr 79.

Niniejszym opracowaniem objęto obszary położone przy ul. Zwoleńskie w Lipsku o powierzchni ponad 25 ha.

5.2. RZEŻBA TERENU, BUDOWA GEOLOGICZNA ORAZ WARUNKI GEOTECHNICZNE

Obszar Równiny Radomskiej, w obrębie której znajduje się miasto Lipsko, stanowi teren zdenudowanej wysoczyzny polodowcowej, ukształtowanej w wyniku procesów akumulacji i erozji z okresu recesji lodowca stadiału Radomki, zlodowacenia środkowopolskiego. Wysoczyzna charakteryzuje się dość jednolitą rzeźbą terenu, spadki terenu nie przekraczają 5 %.

Obszar wysoczyzny w obrębie miasta jest podzielony przez dolinę rzeki Krępanki na dwa obszary: północny - będący przedmiotem opracowania i południowy. Dolina rzeki Krępanki ma wyraźnie zaznaczające się w morfologii dwa tarasy: nad zalewowy, nachylony ku osi doliny, o spadkach dochodzących do 2 % i zalewowy - płaski i podmokły, lekko nachylony ku wschodowi, zgodnie ze spadkiem rzeki ku Wiśle. Teren inwestycji charakteryzują rzędne: w części północnej 165,92 m n.p.m. (w sąsiedztwie drogi nr 79) i 162,40 m n.p.m. w części południowej. Spadek terenu wynosi poniżej 5 %. Na obszarze przyległym do obszaru opracowania rzeźba terenu cechuje się znacznym stopniem przekształcenia antropogenicznego. Obszar objęty mpzp pod względem geomorfologicznym to zdenudowana wysoczyzna plejstoceniowa – płaska o mało urozmaiconej rzeźbie, spadki terenu nie przekraczają 5%. Zbudowana jest głównie z utworów glacialnych i fluwioglacialnych – glin zwałowych i piasków oraz piasków eolicznych. Na obszarze 4 występuje także niewielki fragment dna doliny rzecznej wypełnionej osadami rzeczno-ekologicznymi: mułkami, piaskami, torfami. Na omawianym obszarze nie stwierdzono występowania czynnych zjawisk geodynamicznych.

Miasto i Gmina Lipsko znajduje się w obrębie Synklinorium Brzeźnego. Najstarszymi utworami są osady kredy górnej (K2). Osady kredy górnej reprezentowane są głównie przez margle, lokalnie przez opoki. Miąższość kompleksu kredowego przekracza kilkaset metrów (> 800 m). Obszar basenu jest stabilny tektonicznie i sejsmicznie (asejsmiczny).

Utwory czwartorzędowe występują na całym obszarze opracowania. Mają one z reguły małą miąższość - do 10 m. Są to utwory plejstoceńskie i holoceniowe, reprezentowane przez:

- osady wietrzelskowe (rumosze i zwierzliny gliniaste o miąższości od 1 do 8 m),
- osady lodowcowe reprezentowane przez gliny piaszczyste, miejscami piaski gliniaste i gliny pylaste z niewielkimi przewarstwieniami piasków i żwirów o miąższości od 1 do 8 m oraz piaski lodowcowe o zmiennej granulacji od piasków pylastych do gruboziarnistych o miąższościach przekraczających 10 m,
- osady aluwialne (związane z tarasem nadzalewowym) wykształcone w postaci piasków drobnoziarnistych i gruboziarnistych, lokalnie mad o miąższości przekraczającej 4 m,
- osady deluwialne wykształcone w postaci piasków drobnoziarnistych z przewarstwieniami pyłów, o miąższości nieprzekraczającej 1 m,
- osady aluwialno-bagienne, związane z holoceniowym tarasem zalewowym reprezentowane przez namuły z wkładkami piasków i żwirów o miąższości do 5 m,

Na terenach zainwestowania miejskiego lokalnie występują utwory antropogeniczne o zróżnicowanym składzie mechanicznym i miąższości do 5 m.

Oceniając przydatność terenu z punktu widzenia budownictwa należy stwierdzić, że przeważają utwory korzystne, nadające się do bezpośredniego posadowienia obiektów budowlanych. Budowa geologiczna stanowi najbardziej stabilny i zarazem najbardziej naturalny element środowiska przyrodniczego. W granicach opracowania nie eksploatowano i nie eksploatuje się żadnych surowców mineralnych.

5.3. WARUNKI TOPOKLIMATYCZNE

Wg klasyfikacji R. Gumińskiego gmina Lipsko należy do radomskiej dzielnicy klimatycznej. Obszar gminy zalicza się do nadwiślańskiego regionu termicznego, którego obszar zaliczany jest do najcieplejszych w kraju. Okres wegetacji trwa tu około 210 dni, a średnia suma opadów wynosi 550-650 mm. Największe sumy miesięczne opadów obserwuje się w lipcu - 92 mm, natomiast w lutym są one najmniejsze - 25 mm. Okres zalegania pokrywy śnieżnej kształtuje się na poziomie 60 dni, przy czym liczba dni mroźnych nie przekracza 50, a dni z przymrozkami - 115-117, kiedy temperatura minimalna spada poniżej 0°C. Zarówno czas trwania lata (średnia temperatura doby ponad 15°C) jak i zimy (średnia temperatura doby poniżej 0°C) wynosi od 90 do 100 dni. Średnia temperatura najchłodniejszego miesiąca - stycznia wynosi tu -4°C, a najcieplejszego - lipca + 18°C, a średnia temperatura roczna kształtuje się na poziomie 7,2°C. Średnia roczna amplituda temperatury wynosi 22°C. Bliskość Wisły powoduje dobre przewietrzanie obszaru gminy, jednak wiatrów silnych i bardzo silnych jest mało. Dominują tu wiatry zachodnie i północno-zachodnie. Wiatry zachodnie stanowią 21% wszystkich notowanych kierunków w ciągu roku. Najczęściej występują wiatry z kierunków: północno-wschodniego i wschodniego - odpowiednio 4,8% i 7,2%. W gminie występują dobre warunki wodne, korzystne do produkcji rolniczej. Tereny z przewagą gleb o optymalnej ilości wody stanowią 54,7% użytków rolnych, 9% to tereny o stałym i okresowym nadmiarze wody, 25% to tereny gleb o okresowym niedoborze wody, a 11,3% stanowią o stałym niedoborze wody. Generalnie w gminie przeważają tereny o dobrych warunkach topoklimatycznych: dobre przewietrzanie, głębokie zaleganie wód gruntowych, częściowo pokrytych glebami o dużej pojemności cieplnej. Wpływ na niewielkie zróżnicowanie poszczególnych parametrów mogą mieć duże powierzchnie leśne, ukształtowanie terenu oraz sieć rzeczna. Obszary leśne posiadają swoisty klimat lokalny, a główna ich rola polega na dużej zdolności retencyjnej. W dolinach rzek oraz terenach podmokłych tworzą się zastoiska zimnego powietrza, wzrasta jego wilgotność oraz częściej występują i dłużej się utrzymują mgły. Średnia roczna temperatura

powietrza na badanym terenie kształtuje się na poziomie 7,2°C. Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca wynosi 18,0°C (lipiec), zaś najchłodniejszego - 4,0°C (styczeń). Średnia roczna amplituda temperatury wynosi 22,0°C. W miesiącu najcieplejszym notowane są najwyższe dobowe maksima temperatury śr. 23,4°C, natomiast najniższe średnie dobowe minimum temperatury występuje w lutym i wynosi - 7,9°C. Średnio w ciągu roku notuje się na analizowanym terenie ok. 116 dni przymrozkowych - tj. takich, w których temperatura minimalna spada poniżej 0°C. Lato na badanym terenie trwa od 90 do 100 dni (średnia temperatura doby ponad 15°C), natomiast zima od 90 do 100 dni (średnia temperatura doby poniżej 0°C). Na terenie gminy przeważają tereny o dobrych warunkach topoklimatu. Tereny te cechują się dostatecznym przewietrzaniem, głębokim zaleganiem wód gruntowych częściowo pokryte glebami o dużej pojemności cieplnej. Dobowy przebieg temperatury nad w/w terenami, w ich warstwie przy powierzchniowej charakteryzuje się znacznym wyrównaniem - co ma korzystny wpływ zwłaszcza dla roślin niskopiennych. Średnia roczna wilgotność względna powietrza na badanym terenie kształtuje się na poziomie 80%. Najwyższa wartość wilgotności względnej obserwowana jest w chłodnej połowie roku od października do lutego, z maksimum w listopadzie i grudniu (89%). Najniższe wartości wilgotności względnej obserwowane są od kwietnia do lipca, z minimum w maju i czerwcu (po 72%). Średnie roczne zachmurzenie na analizowanym terenie, kształtuje się na poziomie 6,6 stopnia pokrycia nieba - w skali 11-stopniowej (0-10). Jest ono nieco wyższe od przeciętnego dla Polski wynoszącego 6,4 stopnia. W przebiegu rocznym, największe zachmurzenie obserwowane jest w listopadzie i grudniu (po 8,0 stopni), natomiast najmniejsze we wrześniu (5,3 stopnia) z drugorzędym minimum w czerwcu. Badany teren otrzymuje ok. 590 mm opadu, w skali rocznej z czego na okres wegetacyjny (IV-IX) przypada około 380 mm. Największe miesięczne sumy opadów obserwuje się w lipcu (92 mm) zaś najmniejsze w lutym (25 mm).

Na badanym terenie dominują wiatry z kierunku zachodniego. Wiatry zachodnie stanowią 21% wszystkich notowanych kierunków w ciągu roku. Często obserwowane są również wiatry południowo-zachodnie i północno-zachodnie. Najrzadziej obserwowane są wiatry z kierunku północno-wschodniego i wschodniego) odpowiednio 4,8% i 7,2%).

Modyfikacja warunków topoklimatycznych może wynikać z następujących czynników:

- **bliskość dużego kompleksu rolnego w kierunku wschodnim i północnym od granic opracowania wpływa na zmniejszenie prędkości wiatrów napływających z tego kierunku;**
- **położenie w sąsiedztwie gęstej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wpływa na powstawanie korytarzy zwiększających prędkość wiatrów;**
- **położenie na terenie gęstej zabudowy i dużego wysycenia terenów utwardzonych wpływa na podwyższenie odczuwalnych temperatur i tworzenie się miejskich „wysp ciepła”;**

Ogólnie warunki klimatyczne należy uznać za neutralne w stosunku do projektowanych kierunków zainwestowania.

5.4. HYDROGRAFIA I HYDROGEOLOGIA

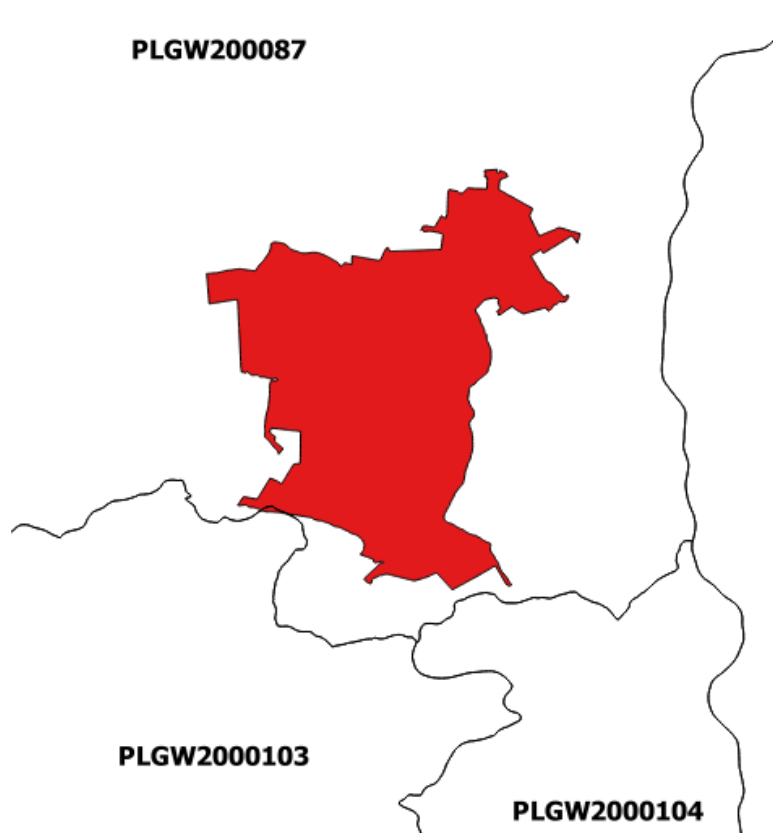
Obszar gminy w całości leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 405.– Niecka Radomska (Cr3). Poziom górnokredowy występuje w utworach obejmujących wszystkie piętra kredy górnej wykształcone głównie w postaci margli, wapieni, opok i gez. Lokalnie utwory górnokredowe pozostają w bezpośrednim kontakcie z osadami czwartorzędowymi, neogeńsko-paleogeńskimi, dolnokredowymi lub jurajskimi, tworząc wspólny poziom wodonośny. Głębokość strefy aktywnej wymiany wód w miękkich, ilastych marglach sięga 100 m, w marglach średnio twardych wynosi 120–150 m, a w marglach twardych i opokach może przekraczać 150 m. Zasilanie kredowego zbiornika wód podziemnych odbywa się

na całej jego powierzchni, bądź to przez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych na wychodniach utworów kredowych na powierzchni terenu, bądź drogą przesączania przez półprzepuszczalny nadkład. Główne obszary alimentacyjne są zlokalizowane zwłaszcza na wododziałach, gdzie spadki zwierciadła wody są najmniejsze. Stąd przepływ odbywa się ku lokalnym strefom drenażu. Lokalnie w południowo-zachodniej i południowej części GZWP nr 405 ma miejsce lateralne zasilanie przez utwory jurajskie. W strefie tej obszar zasilania niecki radomskiej wychodzi więc poza zasięg zbiornika. Zwierciadło wody głównego użytkowego poziomu wodonośnego ma w południowej części niecki radomskiej na ogół charakter swobodny. W części północnej, gdzie wodonośne utwory kredy górnej przykrywa płaszcz osadów młodszych, zwierciadło wody tego poziomu jest z reguły napięte. W układzie hydrodynamicznym kredowego poziomu wodonośnego rysują się również strefy drenażu sztucznego. Są to leje depresyjne ujęć w rejonie Radomia, a poza granicami GZWP nr 405 rejon nieczynnej kopalni Wierzbica oraz leje depresyjne ujęć komunalnych: Trębowiec i Kąty Denkowskie, zaopatrujące w wodę miasta Starachowice i Ostrowiec Świętokrzyski. Jakość wód kredowego (zbiornikowego) poziomu wodonośnego mieści się w klasach I–III, co oznacza dobry stan chemiczny. Parametry jakości wód podziemnych są kształtowane przez naturalne procesy zachodzące w warstwie wodonośnej lub zaznacza się słaby wpływ działalności człowieka. W południowej i wschodniej części Niecki Radomskiej (bez izolacji) dominuje II klasa jakości (lokalnie klasa I). Ten teren jest bardzo narażony na antropopresję i o zaliczeniu wód do II klasy decydują głównie podwyższone stężenia związków azotu. W rejonie tym występują sporadycznie punktowe przekroczenia związków azotu charakterystyczne nawet dla klasy III. W północnej części niecki (z izolacją) również dominuje klasa II, jednak są tu także obszary wód o III klasie jakości (decyduje o tym głównie bardzo wysokie stężenia żelaza). Ostatecznie tylko 2% powierzchni GZWP nr 405 to obszar o klasie III. W obrębie zbiornika nie wyznaczono obszarów ze słabym stanem chemicznym tj. klas IV–V. Ze względu na znaczną powierzchnię obszaru ochronnego nie wydaje się możliwe wprowadzenie rygorystycznego zakazu lokalizowania przedsięwzięć oraz inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Priorytetem długofalowego programu ochrony zbiornika powinno być opracowanie i wdrażanie harmonogramu budowy sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków obsługujących obszary zwartej zabudowy. Cały obszar gminy to Obszar Wysokiej Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Niecka Radomska” OWO. Przy południowej granicy gminy w Aleksandrowie (gmina Siemno) znajduje się punkt badawczy sieci krajowej monitoringu wód podziemnych - jest nim ujęcie wody z poziomu kredowego (wody gruntowe, warstwa porowo-szczelinowa, głębokość stropu warstwy wodonośnej 14 m).

W ramach prac nad przygotowaniem drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy (3 cykl planistyczny) państwowa służba hydrogeologiczna przeprowadziła przegląd granic JCWPd oraz aktualizację ich charakterystyk. Opracowano podział na 174 JCWPd, który będzie obowiązywał w latach 2022-2027. Jest on oparty na podziale na 172 jednostki obowiązującym w latach 2016-2021. Niezbędna korekta granic dotyczyła dostosowania warstwy JCWPd do nowej referencyjnej Mapy Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:10 000 (MPHP10K). Skorygowano i dopasowano także przebieg granic JCWPd do obecnie obowiązujących granic dorzeczy (tzw. warstwa raportowa) oraz do podziału hydrograficznego.

Według regionalizacji opartej na strukturach **jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)**, integrującej zagadnienia gospodarowania wodami podziemnymi i warunków hydrogeologicznych jako podstawowych elementów wdrażania i realizacji Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), wprowadzanej w ramach polityki środowiskowej Unii Europejskiej, rejon gminy położony jest w obrębie **JCWPd 87** (identyfikator UE: PLGW200087) oraz w niewielkim fragmencie w obrębie **JCWPd 103** (identyfikator UE: PLGW2000103).

Rys. 4 Obszar gminy oznaczony kolorem czerwonym, na tle jednolitych części wód podziemnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PSHG (2023)

Teren objęty miejscowym planem leży na obszarze JCWPd nr 87:

JCWPd nr 87 - zasilanie odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych. Na północnej granicy JCWPd na odcinku biegnącym wzdłuż północnej granicy subregionu hydrogeologicznego Środkowej Wisły-wyżyny mają miejsce dopływy i odpływy boczne. Pozostałe granice są hydrodynamiczne i biegną po działach wód podziemnych, które z pewnym przybliżeniem pokrywają się z działami wód powierzchniowych, a wschodnią granicę stanowi rzeka Wisła.

Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych są nimi rzek Mleczna z Pacynką (dopływ Radomki), Plewka, Zwolenia, Iłżanka i Krępianka przepływająca przez gminę Lipsko, a dla najbardziej wschodniej części terenu Wisła. Funkcję drenażu pełnią także liczne ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane). Kierunki krążenia wód podziemnych są często bardzo skomplikowane ze względu na zróżnicowaną przepuszczalność warstw wodonośnych i występowanie pomiędzy nimi utworów półprzepuszczalnych. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych odpływają do naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburzało ten kierunek tylko lokalnie w rejonie ujęć miasta Radomia i położonych tuż za północną granicą terenu grani ujęcia dla Zakładów Tworzyw Sztucznych „Pronit” w Pionkach. Obecnie pobór wody uległ znacznemu zmniejszeniu co spowodowało wyraźne ograniczenie obszarów ich oddziaływania. Wszystkie ww. zagrożenia antropopresyjne znajdują się poza granicami gminy Lipsko.

Najważniejszym źródłem zaopatrzenia w wodę jest czwartorzędowe piętro wodonośne. Tworzą je poziomy podglinowe, międzyglinowe i poziomy dolin rzecznych. Poziomy te występują na całym terenie gminy lecz nie tworzą ciągłej warstwy wodonośnej oraz nie jest izolowany od powierzchni terenu, w związku z tym narażony jest na zanieczyszczenia. Lokalnie poziom ten znajduje się w łączności hydraulicznej z niżej występującym poziomem kredowym. Zwierciadło wody jest przeważnie swobodne i występuje na głębokości kilku metrów. Stanowi on lokalne źródło zaopatrzenia jedynie w indywidualnych gospodarstwach.

Wody powierzchniowe

- 1) Zbiornik retencyjny w Lipsku – ok. 2,50 ha, średnia głębokość około 1m;
- 2) Zbiornik retencyjno- rekreacyjny w Katarzynowie, gm. Lipsko – ok.1,1 ha, średnia głębokość około 1 m;
- 3) Stawy hodowlane w miejscowości Boży Dar, gm . Lipsko – ok. 7,0 ha;

Główną rzeką gminy jest Krępianka, lewobrzeżny dopływ Wisły, przepływająca przez centralną część gminy z zachodu na wschód. Długość rzeki przepływającej przez gminę wynosi około 9 km. Północno-wschodnia część gminy odwadniana jest przez rzekę Strużankę, prawobrzeżny dopływ Iłżanki. Pozostałe rzeki to niewielkie, bezimienne ciek wodne będące dopływami rzek głównych oraz nieliczne rowy melioracyjne. Ocenę, jakości wód powierzchniowych Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie przeprowadził w oparciu o nieobowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2011 nr 257 poz. 1545). Na terenie miasta i gminy Lipsko nie jest usytuowany punktu badania stanu jakości wód powierzchniowych. Badaniami monitoringu były objęte wody powierzchniowe przepływające przez teren gminy poza jej granicami tj.: Krępianka - Solec (ujście do Wisły) - Stan/potencjał ekologiczny badanych wód był umiarkowany na podstawie III klasy elementów biologicznych. Na tej podstawie należy uznać, że największe zagrożenie powodują ścieki komunalne gromadzone w nieszczelnych jak i opróżnianych w sposób niekontrolowany szambach, a także odprowadzane bez oczyszczenia bezpośrednio do wód powierzchniowych szczególności poniżej miasta i gminy Lipsko. Rozwiązanie tego problemu będzie możliwe po rozbudowie zbiorczych systemów.

Ponadto na omawianym obszarze istnieją 3 duże zbiorniki wodne o łącznej powierzchni ok. 9,60 ha, w tym:

- 1) zbiornik retencyjny w Lipsku – ok. 2,50 ha, średnia głębokość około 1m;
- 2) zbiornik retencyjno- rekreacyjny w Katarzynowie, gm. Lipsko – ok.1,1 ha, średnia głębokość około 1 m;
- 3) stawy hodowlane w miejscowości Boży Dar, gm . Lipsko – ok. 7,0 ha;

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dziennik Ustaw z 2016 r. poz. 1911) przedmiotowy obszar znajduje się w granicach 6 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

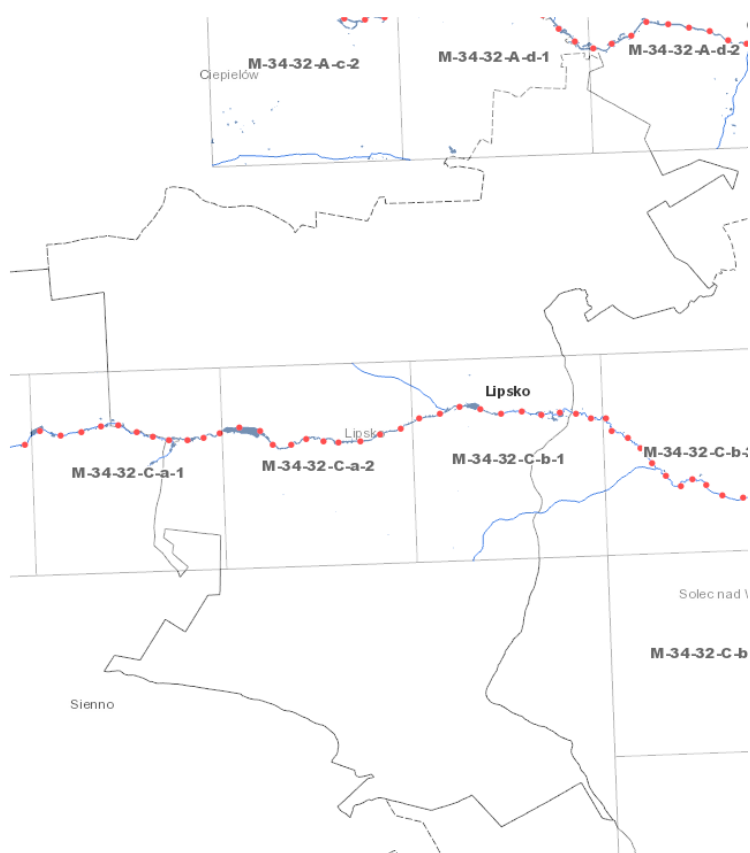
- 1) RW2000192369 - Iłżanka od Modrzejowianki do ujścia,
- 2) RW20001723689 – Strużanka,
- 3) RW200017236729 - Kosówka (Kosówka Południe),
- 4) RW20001623529 – Krępianka;
- 5) RW2000212399 - Wisła od Kamiennej do Wieprza;
- 6) RW20006234969 – Wolanka;

Pod względem hydrograficznym obszar mpzp położony jest w dorzeczu rzeki Wisły, zlewni Krępianki od dopł. z Huty do Śląskiej, która stanowi lewobrzeżny dopływ Wisły. Przepływa przez centralną część gminy z zachodu na wschód. Długość rzeki przepływającej przez gminę Lipsko wynosi około 9 km. W obrębie terenów, których dotyczy mpzp nie występują naturalne powierzchniowe zbiorniki wodne, brak też terenów zmeliorowanych.

Obszary objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego położone są w odległości około 550,0m w stosunku do koryta rzeki Krępianki.

Zagrożenia powodziowe

Na terenie gminy Lipsko występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit a) oraz lit b) Prawa wodnego, tj. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$) oraz wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$).

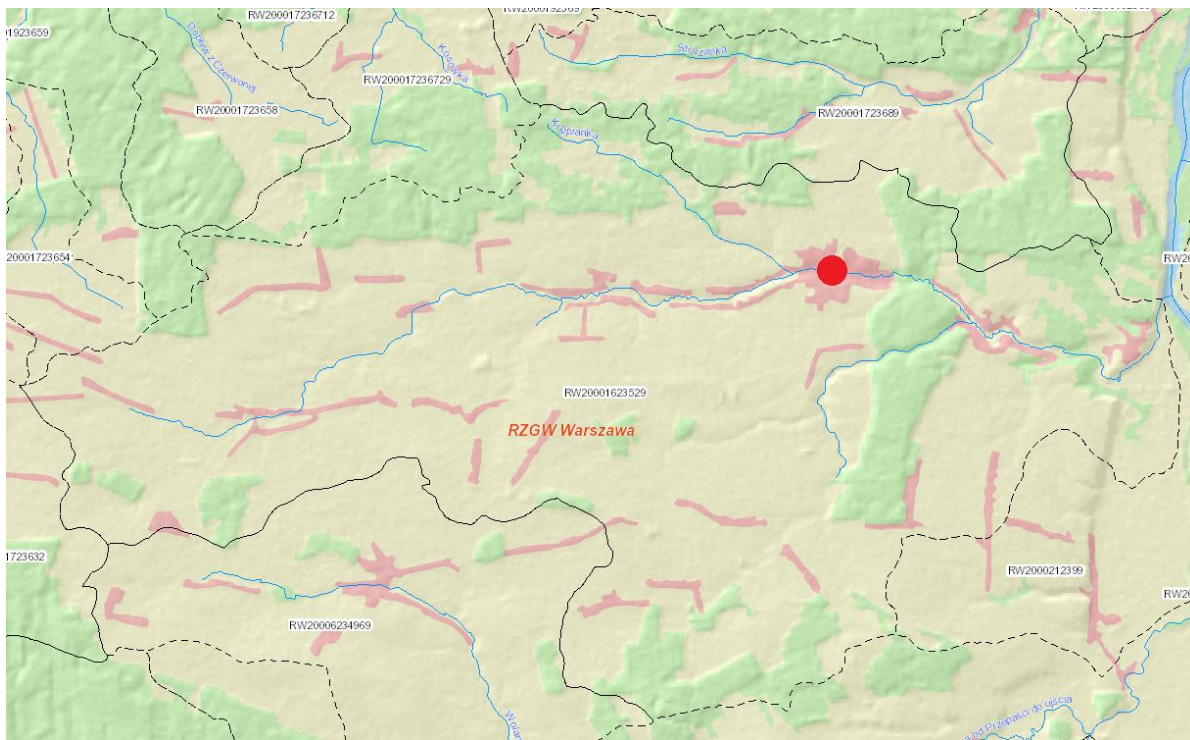
Rys. 5 Opracowanie własne na podstawie danych ISOK (2023)

Z analizy mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego opracowanych w ramach Informatycznego Systemu Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami (ISOK), wynika, że tereny objęte mpzp nie znajdują się na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie 1% (tzn. raz na 100 lat) oraz na obszarach, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$).

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenach objętych planem są spływy wód opadowych niosących ze sobą zanieczyszczenia pochodzące z gospodarki rolnej (substancje chemiczne stosowane do ochrony roślin i nawozy), a także z powierzchni utwardzonej ciągów komunikacyjnych (substancje ropochodne). Dużym zagrożeniem dla stanu czystości wód jest nieuregulowana lub nieodpowiednio prowadzona gospodarka ściekowa. Zły stan czystości wód Krępianki sugeruje przenikanie zanieczyszczeń z przydomowych zbiorników bezodpływowych.

Dokumentem określającym ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej jest Ramowa Dyrektywa Wodna. Jej celem jest przede wszystkim ochrona i poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów wodnych i lądowych. Dyrektywa zaleca zrównoważone korzystanie z wód oraz dąży do poprawy stanu środowiska wodnego poprzez stopniową redukcję zanieczyszczeń, ograniczenie zrzutów szkodliwych substancji oraz emisji niebezpiecznych związków. Dla potrzeb stosowania Ramowej Dyrektywy Wodnej został wprowadzony podział na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) np. jezioro, zbiornik wodny, kanał, rzeka w całości lub w części oraz jednolite części wód podziemnych (JCWPd) wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. Dla każdej JCWP i JCWPd ustala się cele środowiskowe konieczne do osiągnięcia w określonej perspektywie czasowej. Główny cel środowiskowy JCWP to dobry stan wód, na który składają się: dobry stan chemiczny i dobry stan ekologiczny (dla naturalnych JCWP) lub dobry potencjał ekologiczny (dla sztucznych i silnie zmienionych JCWP). Dla JCWPd głównym celem środowiskowym są dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy. Głównym instrumentem wykonania Ramowej Dyrektywy Wodnej są plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Stopień wykorzystania zasobów dyspozycyjnych GZWP nr 405 jest obecnie bardzo niski. Wyjątek stanowi aglomeracja Radomia, gdzie zdepresjonowanie poziomu użytkowego lokalnie (ujęcie Malczew) osiągnęło stan, określany jako zczерpanie zasobów dyspozycyjnych Ia. W dłuższej perspektywie czasowe

Rys. 6 Jednolite części wód na tle regionu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej

Pierwszy poziom wód podziemnych znajduje się na przeważającym obszarze na głębokości poniżej 2,0 m. Wyższy jest jedynie w strefie występowania osadów rzecznych. Na terenie całej gminy poziom wodonośny występujący w utworach kredowych, stanowi **Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 405 – Niecka Radomska (Cr 3).**

Poziom wodonośny górnokredowy posiada charakter użytkowy na terenie całej gminy. Związany on jest z wapieniami i marglami. Zwierciadło wody występuje najczęściej na głębokości 6,46-7 m ppt. Wydajności potencjalne studni wierconych są zróżnicowane i najczęściej wynoszą 30-70 m³/h i 70-120 m³/h, lokalnie ponad 120 m³/h. Poziom ten miejscami jest izolowany od powierzchni terenu przez utwory czwartorzędowe. Lokalnie występuje brak izolacji poziomu wodonośnego. Na terenie gminy poziom ten podlega ochronie w granicach GZWP 405 Niecka Radomska o charakterze szczelinowo-krasowym.

Czwartorzędowe piętro wodonośne tworzą poziomy podglinowe, międzyglinowe i poziomy dolin rzecznych. Poziomy te występują na całym terenie gminy lecz nie tworzą ciągłej warstwy wodonośnej oraz nie jest izolowany od powierzchni terenu, w związku z tym narażony jest na zanieczyszczenia. Lokalnie poziom ten znajduje się w łączności hydraulicznej z niżej występującym poziomem kredowym. Zwierciadło wody jest przeważnie swobodne i występuje na głębokości kilku metrów. Stanowi on lokalne źródło zaopatrzenia jedynie w indywidualnych gospodarstwach.

Miejscami słaba izolacja obydwu poziomów wód podziemnych oraz ich połączenie hydrauliczne powoduje stosunkowo łatwe przenikanie zanieczyszczeń. W związku z użytkowaniem przez ludność wód znajdujących się zarówno w piętrze górnokredowym jak

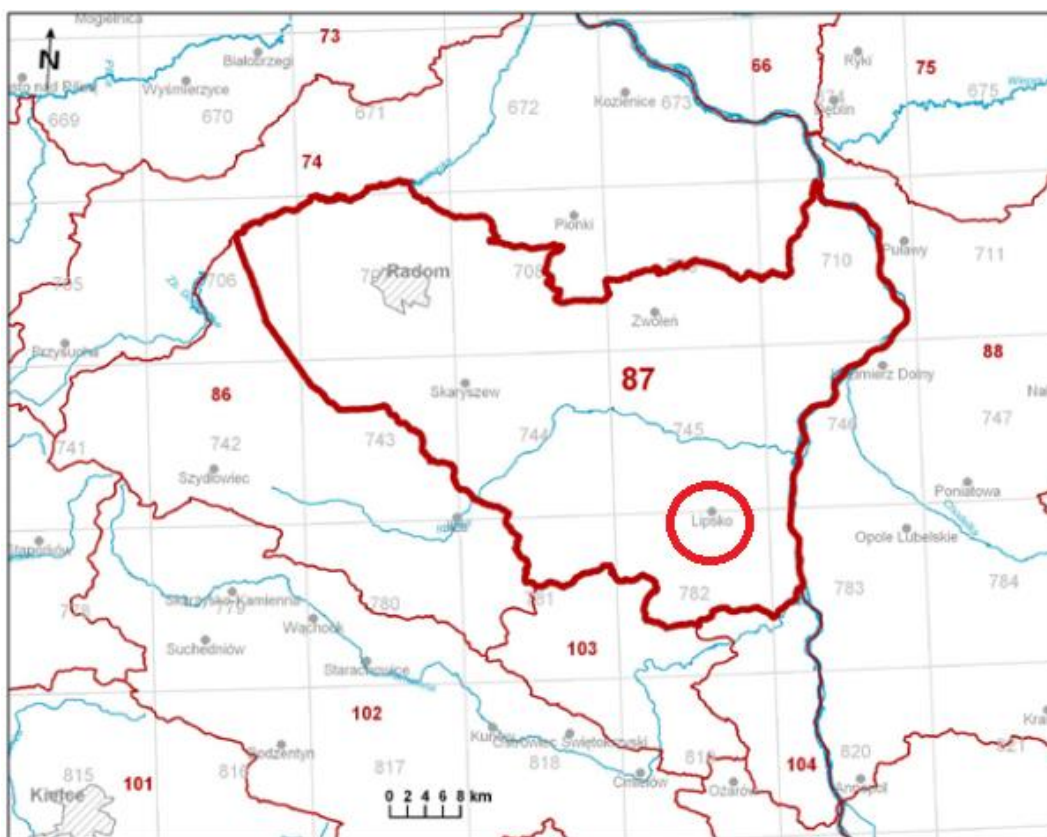

i czwartorzędowym należy na obszarze objętym zmianą prowadzić zorganizowaną gospodarkę wodno-ściekową.

W opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby planu zwrócono uwagę na potrzebę racjonalizacji gospodarki wodnej oraz ochronę poziomu wodonośnego przed przenikaniem pionowym zanieczyszczeń z powierzchni terenu (szczególnie wrażliwe są szczelinowe utwory kredowe, posiadające jedynie lokalną izolację od powierzchni terenu) - w tym zanieczyszczeń z wód opadowych bez podczyszczania.

Według definicji podanej w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Rys.7 Gmina i miasto Lipsko na tle jednolitych części wód podziemnych– oznaczone orientacyjnie czerwonym okręgiem na poniższym rysunku

Źródło: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

Tab.1 Fragment karty informacyjna jednolitych części wód podziemnych

Obszary chronione w granicach JCWPd		
<u>Rezerwaty:</u>		
Ługi Helenowskie Miodne Jedlnia Borowiec Sadkowiec		
<u>Sieć Natura 2000 - specjalne obszary ochrony siedlisk:</u>		
PLH140006	Dolina Zwolenki	
PLH060045	Przełom Wisły w Małopolsce	
PLH140035	Puszcza Kozienicka	
<u>Sieć Natura 2000 - obszary specjalnej ochrony ptaków:</u>		
PLB140004	Dolina Środkowej Wisły	
PLB140006	Małopolski Przełom Wisły	
PLB140013	Ostoja Kozienicka	
Antropopresja		
Leje depresji (lej regionalny-lokalny) związane z poborem wód podziemnych, odwodnieniami kopalnianymi, wpływem aglomeracji itp. (źródło: Mapa hydrogeologiczna Polski 1:50 000, Aktualizacja warstw informacyjnych bazy danych GIS Mapy hydrogeologicznej Polski "hydrodynamika głównego użytkowego poziomu wodonośnego (GUPW) i pierwszego poziomu wodonośnego (PPW)", 2012.)	Leje depresji związane z poborem wód podziemnych z ujęcia wód podziemnych w Radomiu z utworów kredy górnej	
Ingresja lub ascenzja wód stonych do wód podziemnych	Brak	
Sztuczne odnawianie zasobów	Brak	
Pobór wód [tys m³ rok] – pobór rejestrowany -2011 r.		
dla zaopatrzenia ludności w wodę, przemysłu i inne	19 148,97	
z odwodnienia kopalnianego	-	
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [m³/d]		
zasoby	261856	
% wykorzystania zasobów	20	
Obszarowe źródła zanieczyszczeń		
Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (źródło: warstwa GIS – OSN (Obszary Szczególnie Narażone))	OSN w zlewni rzeki Krępanka i jej dopływów (rozp.nr 4/2012 dyr. RZGW z 10.07.12)	
Obszary zurbanizowane	Miasta o liczbie mieszkańców od 10 tys. do 50 tys.	-
	Miasta o liczbie mieszkańców od 50 tys. do 200 tys.	-
	Miasta o liczbie mieszkańców powyżej 200 tys.	Radom
Ocena stanu JCWPd, 2012 r.		
Stan ilościowy	dobry	
Stan chemiczny	dobry	
Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry	
Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	niezagrożona	
Przyczyna zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych	-	

Źródło: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

5.5. GLEBY, SZATA ROŚLINNA I ŚWIAT ZWIERZĘCY

Warunki glebowe scharakteryzowano w oparciu o mapy glebowo - rolnicze w skali 1:5000 i 1:2000 (fragment południowo - zachodni).

Teren opracowania charakteryzuje się niezbyt dużym zróżnicowaniem warunków glebowych. Wynika to z mało urozmaiconej rzeźby terenu - teren jest płaski lub lekko falisty, przecięty doliną Krępianki, która nie wchodzi w obszar opracowania. Materiałem glebotwórczym na terenie opracowania jest glina lub piaski gliniaste, lokalnie płaty piasków powierzchniowych luźnych.

Najlepsze gleby klasy Ila, IIIb i IVa należą do kompleksów pszennego dobrego i pszenno-żytniego oraz zbożowo-pastewnego mocnego. W większości są to gleby bielcowe, lokalnie czarne ziemie o składzie mechanicznym pyłów na glinach lub glin całkowitych.

Mniej korzystne warunki dla rolnictwa mają gleby z kompleksu żytniego dobrego, są to przeważnie gleby bielcowe lub brunatne o składzie mechanicznym piasków gliniastych, pylastych lub pyłów zwykłych - średnio głęboko zalegających na podścielających je glinach. Zwykle są mniej zasobne w składniki pokarmowe, w celu uzyskania lepszych plonów wymagają odpowiednich zabiegów agrotechnicznych.

Gleby słabe i bardzo słabe klas V i VI gruntów ornych to gleby brunatne lub bielcowe o składzie mechanicznym piasków słabogliniastych na piaskach luźnych (gleby żytnie słabe) lub piasków luźnych całkowitych (gleby żytnie bardzo słabe). Gleby te są nadmiernie przepuszczalne, suche, z ograniczoną akumulacją wody opadowej czy roztopowej. Podniesienie klasy bonitacyjnej tych gleb jest praktycznie niemożliwe i mogą one być bez zastrzeżeń wykorzystane na cele nierolnicze. Gleby hydrogeniczne murszowo-mineralne i lokalnie mady występują w dolinie Krępianki - poza obszarem opracowania.

Na obszarze opracowania występują spadki terenu poniżej 5%, w związku z czym praktycznie nie występuje potrzeba przeciwdziałania erozji gleb. Część terenu użytkowanego do tej pory rolniczo (grunty orne) uzyskała zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze do uprzednio obowiązującego miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lipska. W mieście Lipsku tereny użytkowane rolniczo o rozdrobnionej strukturze własnościowej i znacznej mozaikowości gleb, położone pomiędzy istniejącymi zainwestowanymi strukturami miejskimi lub na ich obrzeżu, nie przedstawiają istotnej wartości jako obszar intensyfikacji produkcji rolnej.

5.6. SZATA ROŚLINNA I ŚWIAT ZWIERZĘCY

Według Matuszkiewicza 2008r., dominującą, potencjalną roślinnością naturalną na przedmiotowym obszarze powinien stanowić:

- 1) Kontynentalny bór mieszany - Quercu- Pinetum;
- 2) Suboceaniczny bór sosnowy świeży - Leucobryo-Pinetum;
- 3) Lasy olchowe (olsowe) - Carici elongatae-Alnetum;
- 4) Skupiska borówki brusznicy, borówki czarnej, siódmaczka leśnego, bodziszka czerwonego, przytulii pospolitej oraz kokoryczki wonnej - Potentillo albae-Quercetum typicum;
- 5) Grąd subkontynentalny, odmiana środkowopolska seria uboga - Tilio-Carpinetum, Litt.- Pol., poor;
- 6) Grąd subkontynentalny, odmiana środkowopolska seria żyzna - Tilio-Carpinetum, Litt.- Pol., rich;
- 7) Łęgi jesionowo-olszowe - Fraxino-Alnetum (Circaeo-Alnetum).

W związku z historycznie i przyrodniczo uwarunkowanym rozwojem rolnictwa, a w dalszej kolejności osadnictwa pierwotna roślinność gminy uległa znaczącej zmianie. Miejsce lasów zajęły pola uprawne, a następnie zabudowa oraz tereny komunikacyjne. Szata roślinna pełni funkcje klimatyczne i biologiczne, wpływające na podniesienie ogólnych standardów ekologicznych i poprawę jakości życia oraz funkcje glebochronne i wodoochronne.

Tab.2 Regionalizacja botaniczna gminy Lipsko

Prowincja	Prowincja Morze Bałtyckie	
Podprowincja	Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa	
Dział	Mazowiecko-Poleski	
Kraina	Kraina Południowomazowiecko-Podlaska	
Podkraina	Podkraina Radomska	
Okręg	Okręg Przedgórze Łżeckiego	
Podokręg	Szymanowski	Lipsko- Siennowski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Regionalizacji botanicznej Polski Matuszkiewicza, 2008

Krajobraz miasta Lipska jest stosunkowo mało zróżnicowany. Największe zróżnicowanie krajobrazu tworzy dolina rzeki Krępianki, rozcinająca dwa obszary wysoczyzn położone w jej południowym i północnym sąsiedztwie. Kierunek doliny w mieście Lipsku to wschód - zachód. Miast rozłożone jest po obu stronach rzeki - śródmieście z dominującymi obiektami architektonicznymi znajduje się w północnej części miasta. Dolina rzeki Krępianki stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym, łączący się z doliną Wisły - korytarzem ekologicznym o znaczeniu krajowym (i europejskim).

Tereny objęte mpzp położone są poza doliną - na wysoczyźnie po jej północnej stronie. Są to teren w przewadze płaskie, o niewielkim spadku w kierunku południowym, stanowiący enklawę (klin) pomiędzy zainwestowanymi terenami miejskimi - osiedlem zabudowy wielorodzinnej a zespołem szkół. Lekki skłon tego prześwitu w zainwestowaniu miejskim sprzyja ekspozycji historycznej sylwety miasta z dominantą kościoła parafialnego.

Szata roślinna obszaru opracowania uległa w dużym stopniu przekształceniu. Roślinność występująca na przedmiotowym terenie należy do typowych i rozpowszechnionych elementów w skali całego kraju. Wszystkie siedliska stanowią siedliska półnaturalne znajdujące się pod silnym wpływem użytkowania terenu. Na obszarach objętych mpzp nie występują elementy szaty roślinnej o naturalnym lub seminaturalnym charakterze - są to grunty rolne upraw polowych prowadzonych na niewielkich powierzchniach stanowiących własność osób fizycznych.

Na prezentowanym terenie nie zinventaryzowano obiektów uznanych za pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej. Obszar 1, 2, 3 i 4 nie są położone w istniejących ani projektowanych granicach obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów prawa ochrony przyrody.

5.7. WARUNKI SANITARNO - ZDROWOTNE

Ocena uwarunkowań środowiska przyrodniczego, warunków sanitarno-zdrowotnych, walorów krajobrazowych obszaru opracowania pozwala na dokonanie diagnozy jego obecnego oraz potencjalnego stanu, jak również możliwości dalszego funkcjonowania. W warunkach naturalnych środowisko przyrodnicze tworzy układ wzajemnie ze sobą powiązanych i wpływających na siebie elementów abiotycznych i biotycznych. Wszelka działalność człowieka powoduje zmiany w pierwotnym stanie równowagi. Przekształceniom i degradacji na skutek antropopresji podlegają poszczególne elementy środowiska, przy czym zmiana jednego wywołuje zaburzenia równowagi w całym układzie, co oddziałuje na pozostałe elementy. Poszczególne komponenty środowiska odznaczają się zróżnicowaną wrażliwością na procesy degradujące, przez co ich stan i możliwości funkcjonowania są również odmienne.

Stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego na obszarze objętym planem miejscowym jest dobry, a waloryzacja funkcjonalno-przestrzenna nie wykazała przeciwwskazań do urbanizacji (korzystne warunki geotechniczne).

5.7.1 WODY POWIERZCHNIOWE

Ocenę, jakości wód powierzchniowych Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie prowadzi w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2011 nr 257 poz. 1545). Na terenie miasta i gminy Lipsko nie jest usytuowany punkt badania stanu jakości wód powierzchniowych. Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny, jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. W latach 2009-2012 monitoringiem objęto JCWP leżące w obrębie gminy Lipsko, wskazane w poniższej tabeli.

Tab. 3 Zestawienie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie miasta i gminy Lipsko wraz z określeniem ich stanu, statusu, obowiązującymi dla nich celami środowiskowymi oraz ryzykiem ich nieosiągnięcia.

Krajowy kod JCWP	Nazwa JCWP	Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy
RW2000192369	Ilżanka od Modrzejowianki do ujścia	naturalna część wód	zły	zagrożona	dobry stan wód

RW20001723689	Strużanka	naturalna część wód	zły	zagrożona	dobry stan wód
RW200017236729	Kosówka (Kosówka Południe)	naturalna część wód	zły	zagrożona	dobry stan wód
RW20001623529	Krępianka	naturalna część wód	zły	zagrożona	dobry stan wód
RW2000212399	Wisła od Kamiennej do Wieprza	naturalna część wód	zły	zagrożona	dobry stan wód
RW20006234969	Wolanka	naturalna część wód	zły	niezagrożona	dobry stan wód

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – RZGW w Warszawie

Dla wszystkich ww. Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zastosowano odstępstwo od terminu osiągnięcia dobrego stanu.

Wpływ działalności antropogenicznej na stan JCWP generuje konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy ich stanu. Należy przypuszczać iż jednolite części wód rzek są zmienione, głównie ze względu na budowle techniczne. Stan wód jest zagrożony obszarowymi wpływami rolniczymi, ze względu na rolniczy charakter gminy (spływ z pól nawozów sztucznych) oraz na presję komunalną – odprowadzanie ścieków przez oczyszczalnię. Należy jednak podkreślić, iż oczyszczalnię wprowadzają do rzek oczyszczone ścieki na podstawie pozwoleń wodnoprawnych, które regulują m.in. warunki ilości i jakości zrzucanych ścieków. Są one objęte kontrolą. Można zatem przyjąć, że na stan wód powierzchniowych przede wszystkim będą wpływać zanieczyszczenia bakteriami fekalnymi oraz fosforem i azotem. Związane jest to z słabo rozbudowaną siecią kanalizacyjną na terenie gminy (indywidualne odprowadzanie ścieków) oraz z rolniczym charakterem gminy. Nieprawidłowo magazynowane i utylizowane ścieki przedostają się bowiem do wód powierzchniowych i podziemnych powodując ich zanieczyszczenie. W gospodarstwach domowych ścieki gromadzone są w przydomowych, często nieszczelnych zbiornikach, a takie ścieki jak np. gnojowica wylewane są na pola uprawne lub do rzek i rowów melioracyjnych. Poważnym zagrożeniem są również wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni. W programie Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2016-2020 nie wyznaczono lokalizacji punktów pomiarowych PEM w gminie Lipsko.

Należy uznać, że największe zagrożenie powodują ścieki komunalne gromadzone w nieszczelnych jak i opróżnianych w sposób niekontrolowany szambach, a także odprowadzane bez oczyszczenia bezpośrednio do wód powierzchniowych szczególności poniżej miasta i gminy Lipsko. Rozwiązanie tego problemu będzie możliwe po rozbudowie zbiorczych systemów kanalizacji oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie zlewni analizowanej rzeki.

5.7.2 WODY PODZIEMNE

Ze względu na fakt, iż wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną bardzo istotna jest kontrola zmian jakości tych wód oraz określenie ich trendów i dynamiki, m.in. poprzez prowadzenie monitoringu regionalnego.

Obszar gminy położony jest w obrębie JCWPd nr 87 oraz JCWPd nr 103. Potencjalne ogniska zanieczyszczeń mogące oddziaływać na jakość wód podziemnych związane są głównie lejami depresji (lej regionalny -lokalny) związane z poborem wód podziemnych, odwodnieniami kopalnianymi, wpływem aglomeracji itp. Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego jest OSN w zlewni rzeki Krępanka i jej dopływów. Jakość wód jest zmienna na terenie obszaru miasta i gminy Lipsko. W południowej części gminy wody są dobrej jakości w środkowej i północnej złej jakości i wymagają uzdatniania. Na terenie zainwestowania miasta Lipsko stwierdzono występowanie ponadnormatywnych ilości ołowiu, poniżej normatywnych ilości fenoli i kadmu. Na jakość wód podziemnych ma wpływ również:

- 1) występowanie utworów wodonośnych na powierzchni bez zabezpieczającej warstwy izolacyjnej przed skażeniem;
- 2) niska lesistość, która stanowi naturalny element zabezpieczający przed skażeniem;
- 3) niski stopień zwodociągowania;
- 4) obiekty przemysłowe emitujące zanieczyszczenia;
- 5) brak systemów oczyszczania ścieków na terenie gminy drogi kołowe;

Tab. 4 Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWPd na obszarze Gminy Lipsko

Krajowy kod JCWPd	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW200087	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW2000103	dobry	dobry	niezagrożona

Opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.

Decydującymi źródłami zanieczyszczeń na terenach objętych mpzp jest działalność rolnicza, w tym zagrody gospodarskie wyposażone w obiekty inwentarskie, a także płyty gnojowe, szamba i śmietniki. Ponadto dodatkowym źródłem zagrożenia jest chemikalizacja rolnictwa (w tym stosowanie nawozów mineralnych i pestycydów). Dysproporcja między stopniem rozwoju sieci kanalizacyjnej i wodociągowej powoduje, iż istnieje poważne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami odprowadzanymi bezpośrednio do gruntu.

Zanieczyszczenia przenikają do wód gruntowych także z opadami atmosferycznymi oraz z nieoczyszczonymi wodami deszczowymi. Na stan wód podziemnych wpływają również tzw. liniowe ogniska zanieczyszczeń, czyli drogi. W przypadku dróg związanych z terenem opracowania, należy stwierdzić, że położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie przebiegu głównego ciągu komunikacyjnego jakim jest droga krajowa nr 79 charakteryzująca się dużym natężeniem ruchu.

Sektor transportu, ma coraz większy wpływ na jakość i stan powietrza. Szkodliwe substancje pochodzące ze spalania paliw stanowią źródło zanieczyszczenia zarówno powietrza jak i gleb, a w konsekwencji również wód powierzchniowych i podziemnych na skutek wymywania zanieczyszczeń z powierzchni gruntu.

Drogi, ulice położone na obszarze opracowania oraz graniczące z nim są również potencjalnym źródłem hałasu. Pozostałe jego źródła wynikające z funkcjonowania człowieka oraz prowadzonej działalności oddziałują na środowisko w mniejszym stopniu, w porównaniu do hałasu drogowego. Stanowią one, w zdecydowanej większości przypadków, tło akustyczne dla

hałasu samochodowego, który w głównej mierze decyduje o akustycznym klimacie panującym w bezpośrednim sąsiedztwie dróg. W celu poprawy klimatu akustycznego zarządcy dróg powinni utrzymywać drogi w należytym stanie, przestrzegać i kontrolować dopuszczalnych prędkości oraz ładowności pojazdów.

5.7.3 GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Zgodnie z danymi Urzędu Miasta i Gminy Lipsko, na terenie analizowanej jednostki w roku 2020 długość sieci wodociągowej wynosiła 106,6 km i na przestrzeni analizowanych lat (2016- 2020) jej długość wzrosła o 12,0 km (12,68%), natomiast liczba odbiorców zwiększyła się o 375 szt. (19,76%). Korzystających z instalacji wodociągowej stanowili 77,6 % ogółu ludności. Wartość wskaźnika sieci rozdzielczej przypadającego na 100 km² powierzchni terenu miasta i gminy do długości sieci wodociągowej jest on prawie dwukrotnie wyższy w stosunku do wartości tego wskaźnika odnoszącego się do powiatu.

Miasto i gmina Lipsko posiada 3 podstawowe ujęcia wody :

1) Lipsko – 3 studnie o wydajności:

- a) Nr 1 – 30 m³ /h
- b) Nr 2 - 100 m³ /h
- c) Nr 3 - 45m³/h

przy maksymalnym zapotrzebowaniu dobowym 2 400 m³/d

2) Józefów – 2 studnie o wydajności :

- a) Nr 1 – 50 m³/h
- b) Nr 2 – 60 m³/h

przy maksymalnym zapotrzebowaniu dobowym 269 m³/d

3) Katarzynów – 2 studnie o wydajności:

- a) Nr 1 - 83 m³/h
- b) Nr 2 – 86 m³/h

przy maksymalnym zapotrzebowaniu dobowym 384 m³/d

Ujęcie w miejscowości Wólka zostało zamknięte. Wg. UM i G Lipsko wszystkie ujęcia wody posiadają ważne pozwolenia wodno-prawne na pobór wody. Największą wydajnością w wymiarze godzinowym charakteryzuje się ujęcie wody w Lipsku. Zgodnie z danymi zawartymi w rocznej ocenie jakości wody za 2020 rok sporządzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipsku, stwierdzono przydatność wody do spożycia przez ludzi i brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie miasta i gminy.

Tab. 5 Infrastruktura wodociągowa Miasta i Gminy Lipsko w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2015	2020
Długość sieci wodociągowej [km]	94,5	99,5	105,5	105,5	106,6
Liczba odbiorców [szt.]	1 898	2 010	2 216	2 246	2 273

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Lipsko 2021

Tab. 6 Dostępność rozdzielczej sieci wodociągowej

Powiat/Gmina	Wskaźnik	
	100 km ² /długość sieci [km]	liczba przyłączy
Powiat	81,8	8047
Miasto i Gmina Lipsko	64,1	1709

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Lipsku 2020

Tab. 7 Zestawienie porównawcze danych dot. ilości pobranej wody z instalacji wodociągowej i jej długości na terenie powiatu lipskiego oraz miasta i gminy Lipsko

Powiat/Gmina	Ilość pobranej wody [dam ³]	Długość sieci wodociągowej [km]
Powiat	2,8	598,4
Miasto i Gmina Lipsko	1,4	106,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Lipsku 2020

Tab. 8 Zużycie wody na terenie powiatu lipskiego oraz miasta i gminy Lipsko w 2020 roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca i korzystającego

Powiat/Gmina	Zużycie wody [m ³]	
	na 1 mieszkańca	na korzystającego
Powiat	26,2	40,2
Miasto i Gmina Lipsko	26,4	40,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Lipsku 2020

W 2012 roku na 1 mieszkańca miasta i gminy Lipsko przypada zużycie wody w ilości 26,2m³, a na korzystającego – 40,2m³ [GUS 2020]. Pierwsze wskazuje wyższe zużycie wody przez statystycznego mieszkańca miasta i gminy o 17 % w stosunku do ogólnego zużycia wody na terenie powiatu lipskiego. Drugie również wskazuje na wyższe o 12 % zużycie wody przez korzystającego na terenie miasta i gminy.

Sieć kanalizacyjna

Na terenie miasta i gminy Lipsko istnieje jedna oczyszczalnia ścieków położona w Lipsku przy ul. Soleckiej. Oczyszczalnię ścieków wybudowano w latach 70 tych w 2014r. roku przeszła kompleksową modernizację. Ścieki od mieszkańców i zakładów przemysłowych zlokalizowanych w mieście Lipsko doprowadzane są systemem kanalizacyjnym, ponadto z terenu gminy nieczystości ciekłe dowożone są specjalistycznym sprzętem do punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków. Zarządcą oczyszczalni ścieków jest *Zakład Gospodarki Komunalnej w Lipsku*. W roku 2014 przystąpiono do rozbudowy wraz z modernizacją oczyszczalni w celu zwiększenia wydajności i podniesienie sprawności parametrów oczyszczanych ścieków. Oczyszczalnia ścieków została kompleksowo zmodernizowana w 2015 roku. W wyniku modernizacji powstał nowoczesny obiekt, który spełnia wszystkie wymagania w zakresie oczyszczania ścieków określone w *dyrektywie* Rady Europy nr 91/271/EWG oraz

w rozporządzeniu MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2014, poz. 1800) co potwierdzają wykonane badania laboratoryjne. Funkcjonowanie nowego obiektu wpływa pozytywnie na jakość środowiska naturalnego. Siecią wodno–kanalizacyjną na terenie miasta i gminy Zakład Usług Komunalnych w Lipsku ul. Solecka 88, 27-300 Lipsko. Pozostałe nieskanalizowane gospodarstwa indywidualne posiadają szamba jedno - lub wielokomorowe. Odbiór i wywóz nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych jest dokonywany przez uprawnione podmioty.

Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu wskazuje na ponad 2 - krotną przewagę w stosunku liczby przyłączy na terenie miasta i gminy. Lipsko Wg. stosunku sieci rozdzielczej przypadającej na 100 km² powierzchni terenu miasta i gminy Lipsko do długości sieci kanalizacyjnej wskaźnik ten jest wyższy o 48 % w stosunku do wartości odnoszącej się do powiatu. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Lipsko w roku 2020 wyniosła 26,9 km i na przestrzeni lat 2016-2020 wzrosła o 10,4 km tj. 63,03%. Przyrost ten miał miejsce głównie w roku 2020, kiedy to do sieci kanalizacyjnej przyłączone zostały miejscowości: Lipa Miklas, Lipa Krępa, Babilon, Sewerynow i część miasta Lipska. W analizowanym okresie liczba przyłączy wzrosła o 270 szt. (37,50%) natomiast liczba korzystających osób z sieci o 1 532 osoby (27,31%).

Szczegółowe informacje o infrastrukturze kanalizacyjnej prezentuje poniższa tabela.

Tab. 9 Infrastruktura kanalizacyjna miasta i gminy Lipsko w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	16,5	16,5	16,5	16,5	26,9
Liczba przyłączy [szt.]	720	727	841	843	990
Liczba korzystających osób [osoba]	5 610	5 632	6 192	6 999	7 142

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Lipsko 2021

Infrastruktura kanalizacyjna wchodzi również w skład wyznaczonej na obszarze miasta i gminy Lipsko uchwałą nr XXX/165/2020 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 11 grudnia 2020 r. aglomeracji Lipsko o RLM 16 048. Główną oczyszczalnią ścieków w powyższej aglomeracji jest oczyszczalnia ścieków w Lipsku przy ul. Soleckiej 90 o średniej dobowej przepustowości Q_{sr}/d = 2 600 m³ /d i projektowanej maksymalnej wydajności 17 767 RLM. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Krępanka leżąca w zlewni rzeki Wisły. Aglomeracja obejmuje obszar miejscowości Lipsko, Śląsko, Poręba, Lipsko ul. Jadwinów, ul. Spacerowa, ul. Krótka, Lipa Miklas, Lipa Krępa i Babilon.

Tab. 10 Średnie roczne wartości wskaźników w ściekach dopływających i odpływających z oczyszczalni ścieków w Lipsku w roku 2019

BZT5 [mgO2/l]	ChZT [mgO2/l]	Zawiesina ogólna [mg/l]	Azot [mg/l]	Fosfor [mg/l]
ŚREDNIE ROCZNE WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW W ŚCIKACH DOPLÝWAJĄCYCH DO OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW				
543,0	1 277,0	346,0	78,0	8,0
ŚREDNIE ROCZNE WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW W ŚCIKACH ODPLÝWAJĄCYCH Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW				
7,0	30,0	23,0	10,0	0,0
Redukcja biogenów [%]				
-	-	-	86,0	96,0

Źródło: Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, Sprawozdanie z wykonania KPOŚK za 2019 rok

Średnie wartości poszczególnych wskaźników w ściekach odpływających z oczyszczalni ścieków w Lipsku spełniają wymagania rozporządzenia w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. W pozostałej części miasta i gminy, niepodłączonej do sieci kanalizacyjnej, podstawową infrastrukturą techniczną w zakresie gospodarki ściekowej stanowią przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe. Przydomowe oczyszczalnie oraz zbiorniki bezodpływowe znajdują się na obszarach, na ogół rozproszonej zabudowy mieszkalnej, gdzie podłączenie budynków do kanalizacji jest w chwili obecnej ekonomicznie nieuzasadnione, ze względu na wysokie koszty. Następnie nieczystości płynne dostarczane są taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego zlokalizowanego na terenie oczyszczalni ścieków. Wykaz liczby zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta i gminy Lipsko w ostatnich latach prezentuje poniższa tabela.

Tab. 11 Informacje dotyczące ilości zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie miasta i gminy Lipsko w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba zbiorników bezodpływowych [szt.]	872	903	1 014	1 051	1 083
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków [szt.]	29	33	34	40	43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Lipsko 2021

Analizując powyższą tabelę obserwujemy, że w analizowanym okresie ilość zbiorników bezodpływowych zwiększyła się o 211 szt. (24,20%), a ilość przydomowych oczyszczalni ścieków wzrosła o 14 szt. (48,28%).

Tab. 12 Stopień skanalizowania powiatu lipskiego oraz miasta i gminy Lipsko

Powiat/Gmina	Wskaźnik	
	100 km ² /długość sieci [km]	liczba przyłączy
Powiat	16,4	1572
Miasto Lipsko	26,9	974

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Lipsku 2020

Tab. 13 Zestawienie porównawcze danych dt. ilości ścieków odprowadzonych dokanalizacji sanitarnej i jej długości na terenie powiatu lipskiego oraz miasta i gminy Lipsko

Powiat/Gmina	Ścieki odprowadzone [dam ³]	Długość sieci kanalizacyjnej [km]
Powiat	737	57,1
Miasto Lipsko	646	26,9 km

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Lipsku 2020

Tab. 14 Stan i efekty rzeczowe sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na koniec 2020r.

Wyszczególnienie		Jednostka miary	Oddanych do eksploatacji w roku 2019	Ogółem stan na 31.12.2019 r.
0		1	2	3
Stacje uzdatniania wody	O1	szt.	0	2
Zmodernizowane stacje uzdatniania wody	O2	szt.	0	x
Zbiorcza sieć wodociągowa	O3	km	9,37	77,14
Zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej	O4	km	0,00	0,00
Zbiorcze oczyszczalnie ścieków	ilość obiektów	O5	szt.	0
	przepustowość	O6	m ³ /dobę	0,00
Zmodernizowane zbiorcze oczyszczalnie ścieków	O7	szt.	0	x
Indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków	O8	szt.	0	0
Zorganizowane wysypiska (składowiska) odpadów komunalnych	O9	szt.	0	0
	10	ha	0,00	0,00
Budynki mieszkalne	11	szt.	10	1 347
Budynki mieszkalne podłączone do zbiorczej sieci	wodociągowej	12	szt.	22
	kanalizacyjnej	13	szt.	0
Sołectwa	14	szt.	x	36
Sołectwa posiadające zbiorczą sieć	wodociagową	15	szt.	2
	kanalizacyjną	16	szt.	0
Sołectwa częściowo	zwodociagowane	17	szt.	x
	skanalizowane	18	szt.	x
Stawki opłat za wodę (brutto)	min	19	zł/m ³	5,40
	max	20	zł/m ³	5,40
				0
Stawki opłat za ścieki (brutto)	min	21	zł/m ³	6,50
	max	22	zł/m ³	6,50
				0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie opracowań statystycznych Urzędu Miasta i Gminy Lipsko na rok 2020

Obszar objęty mpzp jest wyposażony w sieci wodociągowe oraz sieci kanalizacji sanitarnej, w ramach ustaleń mpzp dotyczących infrastruktury technicznej wskazuje się na obowiązek przyłączenia do istniejących sieci miejskich obsługiwanych przez Zakład Usług Komunalnych w Lipsku.

5.7.4 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Powietrze atmosferyczne jest elementem środowiska naturalnego o szczególnym znaczeniu dla istnienia życia na ziemi. Ze względu na powszechność występowania i brak naturalnych barier dla przenikania substancji gazowych i pyłów jest ono odbiorcą dużego ładunku zanieczyszczenia. Łatwa dyfuzja i ruch mas powietrza umożliwiają rozprzestrzenianie się szkodliwych substancji na znaczne odległości, co uniemożliwia ograniczenie zanieczyszczenia do miejsca jego powstania. Do powietrza dostawać mogą się różnego rodzaju zanieczyszczenia będące substancjami chemicznymi w postaci pyłów lub gazów, lub części czy też całe organizmy żywe. Mogą one być naturalnymi składnikami powietrza występującymi w nadmiarze lub nie występującymi w nim w stanie naturalnym.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta i gminy Lipsko są:

- 1) procesy technologiczne i procesy energetycznego spalania paliw (na terenie miasta funkcjonują kotłownie komunalne, spółdzielcze, wspólnot oraz zakładowe);
- 2) emisja komunikacyjna (ze względu na natężenie ruchu, pojazdy przemieszczające się drogą krajową nr 79 i wojewódzkimi nr 747 i 754 oraz drogami powiatowymi i gminnymi, które są podstawowym źródłem zanieczyszczenia powietrza), stwarza zagrożenie dla środowiska w pobliżu dróg o znacznym natężeniu ruchu kołowego;
- 3) emisja niska (indywidualne gospodarstwa domowe ogrzewane są poprzez własne kotłownie węglowe lub piece), duży wpływ na stan czystości powietrza ma ta emisja (benzo(a)piren, pył PM 2,5 i 10), która pochodzi z lokalnych kotłowni, palenisk indywidualnych. Lokalne systemy grzewcze i piece domowe praktycznie nie posiadają jakichkolwiek urządzeń ochrony powietrza. Wielkość emisji z tych źródeł jest trudna do oszacowania i wykazuje zmienność sezonową;

Roczna ocena jakości powietrza za 2020 r. w strefie mazowieckiej wykazała przekroczenia następujących standardów emisyjnych z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi:

- 1) dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne) – pył PM₁₀ (śr. 24-h);
- 2) dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne dla fazy II – pył PM_{2,5} (śr. roczna);
- 3) dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe – benzo(a)piren B(a)P (śr. roczna);
- 4) dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego – ozon O₃ (max 8-h);

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy emisyjne na terenie strefy mazowieckiej były dotrzymane. Teren miasta i gminy Lipsko znalazł się w obszarze przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz poziom celu długoterminowego ozonu. W celu przywrócenia obowiązujących standardów należy podjąć działania na rzecz poprawy jakości powietrza we wskazanych obszarach, gdzie zostały przekroczone dopuszczalne wartości. Na terenie miasta i gminy Lipsko głównym źródłem zanieczyszczeń są kotłownie indywidualnych gospodarstw domowych oraz zlokalizowane w mieście mniejsze zakłady produkcyjne.

W latach 2019-2021 jednostka samorządu prowadziła inwestycje w ramach poprawy stanu powietrza, z których część uzyskała dofinansowanie unijne. Do działań tych należały m.in.:

- 1) działania z edukacji ekologicznej mające na celu podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie korzyści ze stosowania nowoczesnych technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii oraz ochrony powietrza atmosferycznego,

- 2) pomoc i doradztwo dla mieszkańców w zakresie korzystania z zewnętrznych źródeł finansowania projektów termomodernizacyjnych (np. Czyste powietrze);
- 3) przebudowa i modernizacja dróg gminnych na terenie Miasta i Gminy Lipsko;
- 4) współpraca z Mazowieckim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Warszawie w zakresie przebudowy/budowy DW747 biegnącej przez Miasto i Gminę Lipsko;
- 5) modernizacja systemów grzewczych w budynkach należących do Miasta i Gminy Lipsko;
- 6) inwestycje termomodernizacyjne prowadzone na terenie Miasta i Gminy Lipsko (Katarzynów, Krępa Kościelna, Wiśniówek);
- 7) inwestycje w Odnawialne Źródła Energii (pompy ciepła, instalacje fotowoltaiczne) w budynkach będących własnością Miasta i Gminy Lipsko (Katarzynów, Krępa Kościelna, Wiśniówek);

Tab. 15 Wykaz obiektów mogących pogorszyć stan środowiska na terenie miasta i gminy Lipsko

RODZAJ OBIEKTU	ILOŚĆ	LOKALIZACJA
Droga krajowa	1	Gmina Lipsko - nr drogi 79
Droga wojewódzkie	2	Gmina Lipsko - Nr drogi 747, 754
Składowisko odpadów	1	Wólka – stan na rok 2020 w trakcie zamykania
Stacje paliw płynnych i gazowych	12	Gmina Lipsko - Lipsko
Zakład opieki zdrowotnej	1	Lipsko
Kotłownia (węglowa)	8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kotłownia w budynku Urzędu Miasta i Gminy ul. 1 Maja – 2 kotły o mocy 300 i 530 kW na pelet i olej opałowy, 2. Kotłownia w budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mała 5 ul. Mała 5 - 2 kotły o łącznej mocy znamionowej 0,52 na pelet i olej opałowy, 3. Kotłownia w budynku na ul. Bibliotecznej – 4 kotły węglowe o łącznej mocy znamionowej 0,75 MW, 4. Zespół Placówek Oświatowych w Krępie Kościelnej – piec 2 szt. o moc po 130 kW każdy paliwo miał węglowy, 5. Zespół Placówek Oświatowych w Długowoli – piec 2 szt o mocy 130 kW każdy – miał węglowy, 6. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Antoniego Gustawa Bema w Lipsku - piec 2 szt. o mocy 200 kW każdy – miał węglowy, 7. Publiczna Szkoła Podstawowa im Stefana Żeromskiego w Woli Soleckiej – piec 2 szt. o mocy 90 kW każdy – miał węglowy, 8. Przedszkole Publiczne Samorządowe w Lipsku – piec 1 szt. o mocy 315 kW – olej opałowy,

Opracowanie własne wykonane na podstawie danych UMiG Lipsko 2022r.

Wyniki analizy poziomów zanieczyszczeń w powietrzu na terenie miasta i gminy Lipsko przekraczają dopuszczalne normy. **Głównym źródłem zanieczyszczenia antropogenicznego atmosfery na obszarze projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wzrost emisji pochodzący głównie z palenisk domowych w wymiarze sezonowym. Dalsza zmiana instalacji grzewczych, modernizacja dróg w gminie, a w**

szczegółności budowa obwodnicy w przyszłości powinny przyczynić się do poprawy stanu atmosfery. Na terenie gminy nie występuje zagrożenie promieniowaniem jonizującym. Jedynymi źródłami promieniowania jonizującego są stacje telefonii cyfrowej zlokalizowane w Lipsku, Gołębiowie i Kostusinie. **Źródła zanieczyszczeń powietrza na obszarze przeznaczonym pod mpzp należy także upatrywać w rolnictwie - nasilenie erozji eolicznej, intensyfikacja pylenia z pól, kompostowanie, emisja produktów rozkładu materii organicznej, zanieczyszczenia powstające podczas użytkowania pojazdów i maszyn rolniczych oraz ogrzewania budynków, rozpylane pestycydy i cząstki nawozów sztucznych.**

Innym zjawiskiem negatywnym, związanym z powietrzem jest zanieczyszczenie odorowe (gazami złośliwymi). Na terenie gminy odory mają charakter lokalny i wiążą się głównie z działalnością rolniczą, m. in.: zbiorniki bezodpływowe ścieków i oczyszczalnie przydomowe, źle użytkowana i przechowywana gnojowica, fermy hodowlane zwierząt, źle posadowiona kanalizacja, składowiska odpadów. Ocenę stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Lipsko umożliwiają badania instalacji przeprowadzane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. O klasie jakości powietrza decydowały przede wszystkim wyniki pomiarów stężeń pyłu zwieszony (PM_{2,5} i PM₁₀), NO₂, SO₂, CO, O₃.

Na terenie miasta i gminy Lipsko nie ma punktów pomiaru zanieczyszczenia powietrza. Zlokalizowane najbliżej stanowisko pomiarowe na terenie strefy mazowieckiej znajduje się w Belsku Dużym w odległości 112 km na kierunku północno - zachodnim.

Zgodnie z zapisami zał. nr 1 do uchwały nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 08 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wskazano:

- przekroczenie poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszony PM_{2,5} – II faza Mz18sMaPM_{2,5a95} w gminie miejsko - wiejskiej Lipsko
- przekroczenie poziomu docelowego średniorocznego benzo(a)pirenu Mz18sMaB(a)PaE6 i Mz18sMaB(a)PaK4 w gminie miejsko-wiejskiej Lipsko

5.7.5 HAŁAS

Na terenie miasta i gminy Lipsko nie przeprowadzano pomiaru hałasu komunikacyjnego. Najbliższa miejscowość, w której przeprowadzano pomiary to Jawor Solecki gm. Sienno.

Podstawowe źródła hałasu na terenie miasta i gminy Lipsko:

- źródła stacjonarne, zainstalowane na terenach jednostek organizacyjnych,
- indywidualne i publiczne źródła mobilne (samochody osobowe, ciężarowe, transport komunikacji zbiorowej),

Emitentami hałasu przemysłowego, na obszarze miasta są:

- zakłady produkcyjne i rzemieślnicze o zróżnicowanym profilu (sprężarki, pompy i transport

Największym źródłem hałasu na obszarze miasta i gminy Lipsko jest komunikacja drogowa, w szczególności na drodze krajowej nr 79 i drogach wojewódzkich nr 747 i 754. Z uwagi na zwiększającą się liczbę pojazdów mechanicznych natężenie hałasu będzie stopniowo wzrastać. Remont nawierzchni dróg, a także skierowanie ruchu

tranzytowego pojazdów poza teren miasta dzięki budowie obwodnicy miasta Lipsko wpłynie na znaczne ograniczenie natężenia hałasu na obszarze przeznaczonym pod miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

5.7.6 ODPADY KOMUNALNE

Zgromadzone odpady są źródłem zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych, wód podziemnych oraz powietrza atmosferycznego. Składowane odpady powodują degradację komponentów środowiska i pogarszają walory estetyczne środowiska. W przeważającej części obszary objęte miejscowym planem stanowią tereny niezainwestowane z ewentualnymi pojedynczymi przypadkami zabudowy mieszkaniowej, usługowej bądź mieszanej, które są źródłami wytwarzania odpadów.

Rozwiązania dotyczące gospodarki odpadami w gminie zostały przyjęte uchwałą nr XXVIII/204/2016 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 29 sierpnia 2016r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Lipsko.

Od 1 lipca 2013 r. zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach system gospodarki odpadami realizowany przez gminy. W przypadku Miasta i Gminy Lipsko obowiązek ten realizowany jest tylko wobec nieruchomości zamieszkałych. Przedsiębiorstwa zajmujące się odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie miasta i gminy Lipsko wybierane są w trybie przetargu nieograniczonego. W poszczególnych latach zadanie to realizowane było przez:

- SITA RADOM Sp. z o.o. ul. Witosa 76, 26-600 Radom
- PPUH „RADKOM” Sp. z o.o. ul. Witosa 76, 26-600 Radom
- Usługi Ekologiczne „EKO – JAS” Krzysztof Janas, Garno, ul. Kasztanowa 21, 26-625 Wolanów
- Zakład Usług Komunalnych w Lipsku ul. Solecka 90, 27-300 Lipsko

Zdecydowana większość odpadów na terenie miasta i gminy jest gromadzona w formie zmieszanej w workach i pojemnikach. Odpady są odbierane przez podmioty uprawnione i wywożone poza teren miasta i gminy w celu ich odzysku i unieszkodliwiania. Odpady komunalne przekazywane były na składowisko odpadów komunalnych w Wólce (gm. Lipsko) a ostatecznie trafiają do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych znajdującej się w obszarze radomskim.

5.7.7 GLEBY

Na stan gleb ma wpływ wiele czynników zewnętrznych, m.in.: procesy erozyjne, emisja gazów i pyłów, oraz prowadzona gospodarka rolna (nawożenie, stosowanie środków ochrony roślin). Niebagatelne znaczenie ma również świadomość ekologiczna użytkowników gruntów.

Teren gminy charakteryzuje się występowaniem gleb o wysokiej przydatności do produkcji rolniczej. Wskaźnik bonitacji gleb wynosi tu 0,96 i jest wyższy od wojewódzkiego. Najliczniej reprezentowane są gleby klas IV, które zajmują 46%, natomiast mniej licznie występują gleby III klasy bonitacyjnej – 22 %. Gleby w pozostałych klasach zajmują odpowiednio: klasa I – 0,05 %, klasa II – 1 %, klasa V – 20 %, klasa VI – 10 % i klasa VIz – 0,95 %. Najłabsze gleby są w miejscowościach: Gołębiów, Leszczyny, Wólka Krępska, Huta, Borowo, Jakubówka, Szymanów, Maziarze. Najlepsze warunki glebowe występują natomiast w miejscowościach: Wiśniówek, Długowola Pierwsza i Druga, Helenów, Walentynów, Józefów oraz Krępa Górna, Krępa Kościelna. Generalnie w części południowej, środkowej i północno-wschodniej występują gleby średnio-dobre, dobre i średnie odpowiadające III i IV klasie. Są to gleby bielcowe wytworzone z lessów lub glin

zwałowych oraz miejscami rędziny kredowe. Duży zwarty obszar najbardziej wartościowych gleb w gminie znajduje się na południe od linii Daniszów-Maruszów. Są to gleby lessowe i lessopodobne, a wytworzone na nich grunty orne dają kompleksy przydatności pszennej bardzo dobrej i dobrej. W północno-zachodnich terenach gminy występują gleby słabe i najsłabsze, odpowiadające V i VI klasie gruntów ornym, z obszarami nieużytków -wydmy i piaski przewiane. Jest to teren o charakterze leśno-rolnym. Rejon trwałych użytków zielonych, których jest bardzo niewiele, występuje wzdłuż doliny rzecznej Krępianki i Strużanki gdzie dominują gleby średnie i słabe IV i V klasy, mułowo-bagiennie i torfy [GPOS 2004].

Na terenie miasta i gminy Lipsko **nie prowadzono monitoringu chemizmu gleb** ornym. Najbliższy punkt, w którym prowadzono takie badania w latach 1995 – 2010 znajduje się w miejscowości Garbatka – Letnisko (gm. Garbatka – Letnisko).

Warunki glebowe obszaru scharakteryzowano w oparciu o mapy glebowo-rolnicze w skali 1:50000 i 1:2000 (fragment południowo-zachodni).

Pod względem warunków glebowych obszar objęty planem stanowi mozaikę gleb pseudobielicowych i gleb piaszkowych różnych typów genetycznych (bielicowe, rdzawe i brunatne kwaśne), należące głównie do kompleksu zbożowo-pastewnego mocnego (zwarty płat w części północnej) oraz żyniego bardzo dobrego i żyniego słabego. Pod względem bonitacyjnym dominują kolejno klasy IVa IVb, IIIb, V i VI. Obszar charakteryzuje się przeciętnymi warunkami glebowo-rolniczymi. Składa się na to głównie niska bonitacja gleb. Ponadto tereny użytkowane rolniczo o rozdrobnionej strukturze własnościowej i znacznej mozaikowatości gleb, położone pomiędzy istniejącymi zainwestowanymi strukturami miejskimi lub na ich obrzeżu, nie przedstawiają istotnej wartości jako obszar intensyfikacji produkcji rolnej.

5.7.8 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Na terenie miasta i gminy Lipsko zlokalizowane są punktowe źródła promieniowania elektromagnetycznego – anteny urządzenia nadawczo-odbiorczego pracujące w stacji bazowej telefonii ruchomej. Są one usytuowane na najwyższych punktach w mieście Lipsko. W ramach monitoringu Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie prowadził okresowych badań kontrolnych poziomów pól promieniowania elektromagnetycznego na terenie miasta i gminy Lipsko.

Przez teren miasta i gminy Lipsko przebiegają:

- linie wysokiego napięcia
- linie średniego napięcia
- linie niskiego napięcia doprowadzające energię do wszystkich obiektów i odbiorców na terenie miasta
- linie zasilania
- stacje transformatorowe SN/n.n.
- urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach opieki zdrowotnej.

W kierunku północno-zachodnim od obszaru mpzp przebiega linia wysokiego napięcia 400kV i linia średniego napięcia 15 kV, Odległość istniejącej infrastruktury oraz ich strefy ochronne pozostają bez znaczenia w odniesieniu do obszaru miejscowego planu przy ul. Zwoleńskiej.

5.7.9 NADZYWCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Przez poważne awarie rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Poważne awarie mające zagrożenia dla środowiska związane są przede wszystkim z transportem, procesem przemysłowym, magazynowaniem materiałów i substancji niebezpiecznych.

Potencjalne zagrożenie na terenie miasta i gminy Lipsko stwarzają:

- transport drogami krajową i wojewódzkimi (w tym materiałów niebezpiecznych),
- okresowe i miejscowe zanieczyszczenie wód rzeki i zbiornika wodnego,
- stacje paliw płynnych i gazowych
- zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Najbardziej realne zagrożenie dla środowiska stwarzają awarie w transporcie drogowym (droga krajowa nr 79 oraz drogi wojewódzkie nr 747 i 754) możliwość wystąpienia zdarzeń drogowych skutkujących wyciekami substancji toksycznych i niebezpiecznych o właściwościach palnych i wybuchowych np.: przewóz kwasu chloru, etyliny, oleju opałowego itp. Na terenie miasta znajdują się także stacje paliw płynnych i gazowych, które również stwarzają nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska.

Na terenie miasta znajdują się także stacje paliw płynnych i gazowych, które również stwarzają nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska i zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Zakład Produkcyjny „KINGSPAN” ul. Przemysłowa 20, 27 – 300 Lipsko, Scandic Food ul. Przemysłowa, GOMAR w Walentyńowie 19).

W Starostwie Powiatowym w Lipsku funkcjonuje Powiatowy Zespół Reagowania Kryzysowego, w zakresie jego obowiązków jest monitorowanie potencjalnych zagrożeń, przeciwdziałanie im oraz koordynacja działań m.in. na terenie miasta Lipsko. Ponadto w razie awarii przemysłowej Wojewoda przez podległe organy jednostki organizacyjne, podejmuje działania dla usunięcia awarii i jej skutków.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii w transporcie drogowym w stosunku do obszaru mpzp istnieje ze względu na położenie w sąsiedztwie przebiegu drogi krajowej nr 79. Innych szczególnych zagrożeń środowiska, związanych z awariami, niekontrolowanym przenikaniem substancji niebezpiecznych do środowiska, skażeniami toksycznymi itp. na obszarze planu nie zidentyfikowano.

5.8. WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE

Obszary objęte opracowaniem nie wyróżniają się szczególnymi walorami krajobrazowo-przyrodniczymi. Są to tereny silnie przekształcone przez człowieka o charakterze rolniczym lub zurbanizowany.

Zabudowie towarzyszą pielęgnowane trawniki oraz drzewa i krzewy. Wśród drzew przeważają obiekty o niewielkich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Niewielka liczba drzew o wysokich walorach powinna być objęta ochroną i zachowana. Roślinność rzeczywista odbiega mocno od roślinności potencjalnej tego terenu i jest pod silnym wpływem oddziaływania antropogenicznego.

Na obszarach objętych planem nie zinwentaryzowano obiektów uznanych za pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej. Obszar ten nie jest położony w istniejących

ani projektowanych granicach obszarów objętych ochroną na podstawie przepisów prawa ochrony przyrody. Na prezentowanym terenie nie zostały zinwentaryzowane żadne stanowiska szczególnie cennych gatunków roślin i zwierząt.

5.9. WALORY KULTUROWE

Krajobraz obszarów objętych mpzp zaliczono do krajobrazu kulturowego, z cechami charakterystycznymi dla stref podmiejskich małych miast tj. przewagą terenów otwartych, użytkowanych rolniczo.

W granicach obszarów objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie występują stanowiska archeologiczne ani inne obiekty objęte ochroną ze względu na wartość historyczną lub kulturową.

5.10. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Celem zapisów zawartych w ustaleniach projektu planu jest poprawa ładu przestrzennego przez świadome kształtowanie przestrzeni terenów oraz uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego. Natomiast głównym celem sporządzenia planu jest wprowadzenie zmian, które przyczynią się do poszerzenia możliwości inwestycyjnych zarówno w sektorze mieszkalnictwa jaki i usług.

Projekty planu wprowadza tereny przeznaczone pod:

MN-U	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ LUB USŁUG
MW	TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
U	TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
RN	TEREN ROLNICTWA Z ZAKAZEM ZABUDOWY
KDG	TEREN DROGI GŁÓWNEJ
KDL	TEREN DROGI LOKALNEJ
KDD	TEREN DROGI DOJAZDOWEJ
KR	TEREN KOMUNIKACJI DROGOWEJ WEWNĘTRZNEJ

Nowe funkcje terenów wprowadzone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przyczynią się do kontynuacji istniejącej kierunkowej funkcji zabudowy oraz rozwoju obszarów stanowiących bazę mieszkalnictwa. Jednocześnie pozwoli to zachować spójność procesów urbanizacyjnych zachodzących na opisywanym obszarze. W przypadku odstąpienia od realizacji ustaleń planu miejscowego stopień

przekształcenia środowiska przyrodniczego nie ulegnie znaczącym zmianom. Tereny pozostaną w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu, które z biegiem lat ze względu na powtarzalność upraw lub ich zaniechanie przez niską opłacalność produkcji w małych i średnich gospodarstwach rolnych wpłynie na wyjałowienie gleb i obniżenie ich właściwości próchnicznych. W ramach nowo projektowanego mpzp zrezygnowano również z terenów usługowo-przemysłowych co istotnie przyczyni się do ochrony środowiska na obszarze objętym planem jak również na terenach bezpośrednio przyległych

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w ramach terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, nie przewiduje się realizacji inwestycji, które mogłyby być zakwalifikowane do rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco i potencjalnie oddziaływać na środowisko.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach opracowania nie występują problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu. Brak jest terenów objętych jakąkolwiek ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Obszar ten leży poza obszarami NATURA 2000 (dyrektywa ptasia i dyrektywa siedliskowa).

Poza obszarem planu w kierunku wschodnim w odległości ok.8-10 km rozciągają się obszary chronione Natura 2000:

- 1) Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045 – obszar ptasi;
- 2) Przełom Wisły w Małopolsce PLH060045 – obszar siedliskowy;

Przyjęte w projektowanym dokumencie kierunki zagospodarowania przestrzennego nie będą oznaczały ingerencji w przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i ich spójność, a realizacja planu nie powinna spowodować utraty podlegających ochronie zasobów przyrodniczych i ich elementów.

Ponadto, ustalenia projektowanych dokumentów nie będą wpływać na zlokalizowany w odległości od około 0,6 do 3 km w kierunku wschodnim Obszaru Chronionego Krajobrazu Solec nad Wisłą. Realizacja planu nie prowadzi do konfliktu planowanego zagospodarowania terenów z zapewnieniem ochrony przyrody wyznaczonych obszarów chronionych.

Wykluczone są jakiegokolwiek negatywne, znaczące oddziaływania rozstrzygnięć projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Lipsko, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego na cele i przedmiot ochrony Obszarów Natura 2000.

Z uwagi na potencjalne ryzyko uciążliwości hałasu emitowanego z drogi krajowej, nr 79 polegającej na przekraczaniu dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 poz. 112), zasygnalizowania wymaga zagadnienie ochrony przed hałasem terenów podlegających ochronie akustycznej w myśl ww. rozporządzenia. W razie zaistnienia przedstawionych zjawisk, konieczne stanie się zastosowanie odpowiednich rozwiązań skutecznie ograniczających emisję hałasu komunikacyjnego.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VII Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020 "Dobrze żyć w granicach naszej planety", który ma na celu zaangażowanie instytucji Unii Europejskiej, państw członkowskich, władz regionalnych i lokalnych oraz innych zainteresowanych stron na rzecz wspólnych działań polityki ochrony środowiska do 2020 roku. W ramach tego programu wyznaczonych zostało 9 podstawowych obszarów priorytetowych dla polityki Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska:

- 1) ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii;
- 2) przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną;
- 3) ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu;
- 4) maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie ochrony środowiska;
- 5) poprawa dowodów stanowiących podstawę polityki ochrony środowiska;
- 6) zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen;
- 7) poprawa uwzględniania aspektu ochrony środowiska i zwiększeniu spójności polityki;
- 8) wspieranie zrównoważonego charakteru miast Unii;
- 9) zwiększenie efektywności Unii w przeciwdziałaniu regionalnym i globalnym wyzwaniom w zakresie ochrony środowiska.

W Programie ustalono, że działania w zakresie wyznaczonych 9 priorytetów powinny być realizowane przy zastosowaniu następujących instrumentów ochrony środowiska:

- 1) poprawy stosowania istniejących przepisów prawnych;
- 2) zintegrowania problematyki ochrony środowiska z politykami w innych zakresach;
- 3) lepszego powiązania ochrony środowiska z instrumentami gospodarki rynkowej;
- 4) wspierania społeczeństwa w zmianie podejścia do ochrony środowiska;
- 5) uwzględniania ochrony środowiska w gospodarce gruntami i decyzjach menadżerskich.

Przepisy prawne Unii Europejskiej uwzględniają wyznaczone priorytety polityki Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska oraz określają zarówno cele, jak i odpowiednie kierunki działań. Największy wpływ na ochronę środowiska ma implementacja zapisów dyrektyw UE odnoszących się do:

- 1) standardów emisji SO₂, NO_x, pyłu zawieszonego i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne (w tym spalarnie odpadów) oraz transport;
- 2) zanieczyszczeń emitowanych przez silniki (samochodów, pociągów, samolotów);
- 3) jakości wody pitnej;
- 4) redukcji zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez nawozy i pestycydy;
- 5) ochrony zasobów wodnych i ekosystemów od wody zależnych;
- 6) oczyszczania i odprowadzania ścieków;
- 7) instalacji do przerobu lub utylizacji odpadów;
- 8) gospodarowania odpadami przemysłowymi;
- 9) użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych;
- 10) opakowań i gospodarki odpadami opakowaniowymi;
- 11) ograniczania różnych rodzajów hałasu;
- 12) zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym;
- 13) ochrony przyrody, w tym powstrzymania utraty różnorodności biologicznej np. poprzez stworzenie europejskiej sieci obszarów Natura 2000.

Podstawy prawne do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zostały określone w prawodawstwie Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim. Uwarunkowania prawne projektowanego dokumentu dotyczące celów i zasad ochrony środowiska wynikają z zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 799), rozporządzeń oraz dyrektyw, które w ujęciu ogólnym określa się jako przepisy o ochronie środowiska.

Przepisy prawne obowiązujące aktualnie w Polsce pozostają w zgodności z postanowieniami unijnej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001) – tzw. Dyrektywa SEA.

Cele i działania określone w dokumentach krajowych dotyczących ochrony środowiska uwzględniają cele polityki Unii Europejskiej w tej dziedzinie.

Najważniejszym dokumentem krajowym, zawierającym cele ochrony środowiska jest Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009–2012 z perspektywą do roku 2016 (PEP). Obecnie brak jest dokumentu PEP z nową perspektywą ponieważ po uchyleniu art. 15 i 16 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, które dotyczyły opracowania polityki ekologicznej państwa aktualnie nie ma wymogu sporządzania tego typu dokumentów. Najważniejszymi celami średniookresowymi (do roku 2016 r.) zawartymi w PEP było:

- 1) zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną,
- 2) racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego,
- 3) racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę narodową od deficytów wody i zabezpieczyć przed skutkami powodzi oraz zwiększenie samofinansowania gospodarki wodnej,

- 4) rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego, przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne,
- 5) zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą,
- 6) racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją,
- 7) poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia oraz skuteczny nadzór nad wszystkimi w kraju instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami awarii przemysłowych powodujących zanieczyszczenie środowiska,
- 8) dążenie do spełnienia przez RP zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz z dwóch dyrektyw unijnych (Dyrektywy LCP i Dyrektywę CAFE),
- 9) utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków,
- 10) dokonanie wiarygodnej oceny narażenia społeczeństwa na ponadnormatywny hałas i promieniowanie elektromagnetyczne oraz podjęcie kroków do zmniejszenia tego zagrożenia tam, gdzie jest ono największe, stworzenie efektywnego systemu nadzoru nad substancjami chemicznymi dopuszczonymi na rynek, zgodnego z zasadami Rozporządzenia REACH.

Spośród wymienionych celów szczególnie istotne znaczenie z punktu widzenia realizacji przedmiotowego mpzp mają cele:

- 1) uwzględniania wymogów ochrony środowiska;**
- 2) ochrony powietrza;**
- 3) racjonalnego gospodarowania odpadami;**
- 4) ochrony wód przed zanieczyszczeniem;**
- 5) ochrony zasobów przyrodniczych;**

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu, między innymi zasad określonych w rozdziałach:

- 1) Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu;**
- 2) Szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;**
- 3) Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej;**

powinny przyczynić się do osiągnięcia niektórych z wymienionych powyżej celów. Ochrona zasobów przyrodniczych realizowana będzie m.in. poprzez ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, przyczyniając się do realizacji celów ochrony przyrody oraz różnorodności biologicznej.

Wyznaczone w projektowanym dokumencie, zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, oparte są na normach prawa krajowego zgodnych z prawem wspólnotowym oraz międzynarodowym.

9. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE MIJEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENEGO (PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KTÓRTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE)

Z punktu widzenia projektowanych dokumentów planistycznych oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Przekształcenie szaty roślinnej będzie stosowne do projektowanego zainwestowania. Zgodnie z ustaleniami planu miejscowego nie należy spodziewać się znaczących i niekorzystnych przekształceń szaty roślinnej. Wyznaczone tereny przeznaczone pod zabudowę zostały ograniczone do przeznaczonych pod zainwestowanie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Lipsko. Nowa zabudowa rozwijać się będzie w obrębie istniejącej jednostki osadniczej, na gruntach rolnych, które z przyrodniczego punktu widzenia nie są szczególnie cenne. Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową i usługową wraz z towarzyszącą infrastrukturą spowoduje relatywnie niskie straty przyrodnicze i nie wpłynie znacząco na zmniejszenie różnorodności biologicznej obszaru. W projekcie ustaleń planu przewiduje się ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, obsadzonych zielenią. Aby zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej w przedziale 10%-20% powierzchni działki na terenie zabudowy usługowej i terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej.
- Realizacja ustaleń projektu planu miejscowego może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Świat zwierząt reprezentowany jest przez gatunki powszechnie występujące i przystosowane do życia w przekształconym antropogenicznie krajobrazie. Wśród zwierząt występujących spotkać można sarnę, lisy, zające oraz drobne gryzonie. Niemniej w przypadku realizacji konkretnych przedsięwzięć należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoi.
- Na obszarach objętych planami miejscowymi nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.
- Nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Przewiduje się zaopatrzenie w wodę wyłącznie z sieci wodociągowej, co jest istotne z punktu widzenia ochrony zasobów wód podziemnych. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie do sieci kanalizacyjnej (do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza obszarem objętym planami). Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych planami. Wprowadza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji

- deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.
- Na skutek realizacji ustaleń planu nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Ze względu na ochronę powietrza wprowadza się stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi.
  - Realizacja projektowanych obiektów kubaturowych będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, naruszenie profilu glebowego, wykonywanie wykopów, przemieszczanie mas ziemnych o charakterze oddziaływania bezpośrednim, pośrednim i stałym stosownie do powierzchni obiektów kubaturowych czy miejsc postojowych. Istotnym zjawiskiem będzie także uszczelnienie powierzchni ziemi w obrębie części terenów w sąsiedztwie powstających obiektów. Trwałe uszczelnienie nastąpi także w przypadku budowy nowych dróg wewnętrznych, dojazdów i dojazdów. Lokalizacja sieci infrastruktury technicznej na terenach komunikacji zmniejszy zasięg przekształcenia powierzchni ziemi w ich otoczeniu.
  - Na skutek realizacji ustaleń planu wprowadzenie nowej zabudowy zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. W granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę zmiany w krajobrazie będą największe. Ustala się tu maksymalną wysokość budynków do 10m. Z czasem wprowadzona zieleń przestłoni widok nowej zabudowy.
  - Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne. W granicach obszaru brak jest obiektów zabytkowych, nie występują tu żadne stanowiska archeologiczne.
  - W ustaleniach planu wprowadza się obowiązek ochrony przed hałasem i zapewnienie standardu akustycznego. Na obszarze objętym planem wskazuje się tereny podlegające ochronie akustycznej, dla których ustala się obowiązek zachowania określonych w przepisach odrębnych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów mieszkaniowo-usługowych. Planowana zmiana przeznaczenia terenów pod funkcje mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe i usługowe nie wpłynie znacząco na utratę walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszaru objętego opracowaniem. Nie mniej każde ustalenie planu będzie miało wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Plan wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- wzbogacenie terenów biologicznie czynnych (poprawa bilansu terenów zieleni) m.in. poprzez: określony udział powierzchni biologicznie czynnej, co zapewnia zachowanie pokrywy glebowej na znacznym obszarze, - ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: nakaz wykonania zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód, odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej zgodnie z przepisami odrębnymi, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do kanalizacji deszczowej, dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez stosowanie ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych zgodnie z przepisami odrębnymi,

- ochronę powierzchni ziemi m.in. poprzez: ograniczanie uszczelniania terenu, ustalając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni,
- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie oraz przepisami odrębnymi.

W ustaleniach planu zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących ochrony przed hałasem i zapewnienia standardu akustycznego poprzez nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w przepisach odrębnych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN-U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych. Wprowadza się ponadto zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko nie może wpłynąć negatywnie na kształtowanie jakości środowiska. Dla takich przedsięwzięć powinien zostać wykonany raport o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko, który określi zasięg negatywnego oddziaływania na komponenty środowiska i skuteczne sposoby jego przeciwdziałania.

W projekcie planu wprowadza się także szereg ustaleń mających na celu poprawę ładu przestrzennego i walorów krajobrazowych. W wielu przypadkach odpowiednie zagospodarowanie terenów (zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi) i przestrzeganie przepisów odrębnych może odgrywać kluczową rolę w ograniczaniu ryzyka narażenia życia i zdrowia ludzi na potencjalne zjawiska katastroficzne. Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, oraz brak obszarów Natura 2000 nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Podczas sporządzania projektów dokumentów planistycznych nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Po zrealizowaniu ustaleń miejscowego planu proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów infrastruktury technicznej z ustaleniami planu raz na rok. Miasto i Gmina Lipsko nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Reasumując, realizacja ustaleń planu nie powinna przyczynić się do pogorszenia jakości środowiska, a tym samym problemów dalszego utrzymania istniejących walorów przyrodniczych i kulturowych obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Można uznać, iż przy mało zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru przedstawiony projekt ustaleń planu wskazuje na racjonalny sposób użytkowania i zagospodarowania analizowanych terenów.

Poniżej szczegółowo odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska:

9.1. W ZAKRESIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Zgodnie z zapisami zał. nr 1 do uchwały nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wskazano: 1. przekroczenie poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – II faza Mz18sMaPM_{2,5}a95 w gminie miejsko - wiejskiej Lipsko 2. przekroczenie poziomu docelowego średniorocznego benzo(a)pirenu Mz18sMaB(a)PaE6 i Mz18sMaB(a)PaK4 w gminie miejsko-wiejskiej Lipsko.

Na etapie sporządzania projektu planu zagospodarowania przestrzennego brak jest pełnej informacji o większości z planowanych przedsięwzięć. Trudno przewidzieć jakie konkretnie inwestycje będą na danym terenie realizowane i w jakim czasie. W związku z tym precyzyjne określenie przyszłych oddziaływań na środowisko jest zawsze niepełne i ma charakter ogólny.

Źródłem hałasu komunikacyjnego na przedmiotowym obszarze jest droga krajowa nr 79.

Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej wprowadzono standardy akustyczne zgodnie z przepisami odrębnymi, ale ich dotrzymanie zależne będzie od działań inwestycyjnych prowadzonych w ramach terenów komunikacyjnych. Na etapie realizacji nowej zabudowy lub innych form zagospodarowania, emisja hałasu może wiązać się z prowadzeniem robót budowlanych, jednak będzie ona miała charakter chwilowy/krótkotrwały.

Dla analizowanego terenu nie przewiduje się znacznego wzrostu poziomu zanieczyszczenia hałasem, gdyż w przypadku realizacji planu nie przewiduje się powstania nowych dróg kategorii ponadlokalnej, lokalnej lub zbiorczej.

Wzrostu poziomu zanieczyszczenia hałasem nastąpi w wyniku realizacji m. in. ze względu na planowany nowy układ komunikacyjny dla terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Nowo powstałe drogi dojazdowe o symbolach od 1KDD- 4KDD oraz 1KR jako przedłużenie drogi krajowej nr 79 obsługiwać będą teren osiedla mieszkaniowego i terenów usługowych.

Zapisy planu mogą potencjalnie negatywnie wpłynąć na powietrze. Zwiększenie emisji zanieczyszczeń (m.in. emisja spalin, emisja niska) będzie zależać od rodzaju zainwestowania i stosowanych technologii. Przewiduje się zwiększenie w stopniu proporcjonalnym do rozwoju zainwestowania w stosunku do obecnego stanu, ilości zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wprowadzanych do atmosfery. Rygor wprowadzony zapisami planu w połączeniu z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony powietrza, wskazuje, iż realizacja planu nie doprowadzi do radykalnego pogorszenia warunków arosanitarnych. Jednocześnie sąsiedztwo terenów zainwestowanych budownictwem mieszkaniowo-usługowym sprawia, że analizowany obszar pozostaje pod wpływem emisji zanieczyszczeń pochodzących z terenów zlokalizowanych w jego obrębie. Ponadto przyjęte ustalenia dotyczące dopuszczenia zaopatrzenia w ciepło dopuszczają wykorzystanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW dla własnych potrzeb grzewczych.

9.2. W ZAKRESIE EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO WÓD LUB DO ZIEMI

Projekt planu ustala odprowadzanie ścieków w ramach sieci kanalizacyjnej oraz zakazuje wprowadzania ścieków do wód powierzchniowych oraz do gruntu.

Poważnym zagrożeniem dla jakości wód mogą być wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, w szczególności z terenów placów i dróg. W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na wody, niezbędny jest szczelny system odprowadzania wód opadowych i roztopowych wraz z ich oczyszczaniem do czasu realizacji kanalizacji deszczowej.

Osobne zapisy dotyczą zasad gospodarowania wodą deszczową:

- odprowadzenie ścieków opadowych i roztopowych do miejskiej kanalizacji deszczowej;
- dopuszcza się do czasu zrealizowania kanalizacji deszczowej odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do ziemi i do wód po uprzednim zabezpieczeniu przed przedostawaniem się zanieczyszczonych wód do ziemi i do wód;
- ustala się nakaz podczyszczania wód opadowych i roztopowych z powierzchni zanieczyszczonych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa wodnego;
- dopuszcza się budowę i rozbudowę sieci kanalizacji deszczowej w sposób regulowany przez przepisy odrębne.

Podstawowym sposobem zaopatrzenia w wodę obszaru dla celów bytowo-gospodarczych i przeciwpożarowych, będzie istniejąca sieć wodociągowa. Przewidziana do budowy, przebudowy i rozbudowy, stosownie do potrzeb.

Plan uwzględni wszystkie możliwe, ale też realne do wykonania przez samorząd w dłuższym okresie czasu, sposoby technicznego i finansowego rozwiązania problemów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej dla obszarów w granicach projektu planu. Przy prawidłowej realizacji ustaleń mpzp nie powinny wystąpić zagrożenia jakości wód podziemnych i powierzchniowych opisywanych terenów.

9.3. W ZAKRESIE WYKORZYSTYWANIA ZASOBÓW ŚRODOWISKA I NIEKORZYSTNEGO PRZEKSZTAŁCANIA TERENU

W obszarze opracowania nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Ustalenia planu nie przewidują prowadzenia eksploatacji zasobów naturalnych na przedmiotowym obszarze.

Inwestycje na obszarze mpzp uwzględniać będą warunki określone w planie w zakresie powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowanej w ogólnej powierzchni działek. Dane podane w procentach odnoszą się do powierzchni działek inwestycyjnych:

- 30% dla terenów zabudowy usługowej (U);
- 40% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN);
- 30% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U);
- 25% dla terenów zabudowy wielorodzinnej (MW);

Obszar opracowania położony jest w obrębie terenów użytkowanych rolniczo, wśród których występują gleby dobrej i średniej przydatności – ich mozaikowatość oraz usytuowanie w sąsiedztwie obszarów rozwojowych miasta uzasadnia zamiar zajęcia na cele rozwojowe.

Obszar położony jest w enklawie pomiędzy istniejącym zainwestowaniem miejskim w obrębie struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Lipska, w zasięgu podstawowych systemów infrastruktury technicznej. Jest to obszar silnie przekształcony antropogenicznie, o małej przydatności rolniczej ze względu na rozdrobnienie własności i lokalizację w zasięgu oddziaływania różnych elementów infrastruktury zainwestowanie miejskiego.

Realizacja ustaleń projektu planu będzie skutkować przekształceniami powierzchni ziemi, które związane będą z koniecznymi pracami ziemnymi dla potrzeb realizacji obiektów komunikacyjnych, usługowych, mieszkalnych oraz wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Skutkiem będą zmiany istniejącego ukształtowania terenu, wynikające z potrzeby uwzględnienia warunków posadowienia obiektów oraz zmniejszenie się powierzchni terenów biologicznie czynnych, co uniemożliwi w miejscach zabudowanych i utwardzonych naturalną vegetację roślin i zwierząt.

Rozwój terenów utwardzanych może spowodować możliwość pojawienia się lokalnych ognisk zanieczyszczeń gleb substancjami ropopochodnymi oraz osadami.

9.4. W ZAKRESIE EMITOWANIA HAŁASU I PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

W zakresie promieniowania niejonizującego zagrożenie środowiska, wskutek realizacji ustaleń planu nie ulegnie zmianom. W odległości około 1200m znajduje się linia wysokiego napięcia 400kV dla której ustalono się szerokość strefy ograniczonego użytkowania na 80,00 m (po 40,00 m od osi linii na każdą stronę) oraz linia średniego napięcia 15 kV dla której plan ustala się szerokość strefy ograniczonego użytkowania na 12,00 m (po 6,00 m od osi linii na każdą stronę). Wyżej opisane strefy pozostają bez znaczenia względem terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Na pozostałych obszarach brak jest naziemnych linii średniego i wysokiego napięcia.

Jednym z powszechnie występujących elementów zanieczyszczenia środowiska naturalnego jest hałas, definiowany jako każdy dźwięk, który w danych warunkach jest szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od parametrów fizycznych. Realizacja wskazanego w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie skutkować wzrostem poziomu hałasu.

Jednym z powszechnie występujących elementów zanieczyszczenia środowiska naturalnego jest hałas, definiowany jako każdy dźwięk, który w danych warunkach jest szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od parametrów fizycznych. Realizacja wskazanych w planie nowo projektowanych dróg będzie skutkować niewielkim wzrostem poziomu hałasu. Głównym źródłem uciążliwości akustycznych pozostaną istniejące drogi – szczególnie droga krajowa nr 79. Tereny zabudowy mieszkaniowej wyznaczone w przedmiotowym planie podlegają ochronie na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony akustycznej.

9.5. W ZAKRESIE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZEZ ODPADY

Biorąc pod uwagę źródło pochodzenia, odpady dzielimy na dwie podstawowe grupy:

- odpady komunalne, powstające w wyniku bytowania człowieka,
- odpady przemysłowe, powstające w wyniku działalności gospodarczej.

W każdej z tych grup, biorąc pod uwagę stopień szkodliwości, można wyodrębnić:

- opady niebezpieczne, które ze względu na pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny oraz inne właściwości stanowią zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi i środowiska.

- odpady inne niż niebezpieczne.

System zbiórki odpadów komunalnych uregulowany jest na terenie Miasta i Gminy Lipsko uchwałą XLII/296/2017 Rady Miejskiej w Lipsku w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów z dnia 25 września 2017 r.

Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odebrane od właścicieli nieruchomości, przekazywane są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) prowadzonej przez P.P.U.H. „RADKOM” Sp. z o.o. ul. Witosza 76, 26-600 Radom, wskazanej w uchwale Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dn. 22 października 2012 r Nr 211/12 w sprawie uchwalenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 – 2023.

Treść projektu mpzp zawiera ponadto ustalenia:

- **zakaz magazynowania odpadów w sposób mogący powodować przenikanie zanieczyszczeń do wód podziemnych i gleby;**
- **zakazuje się magazynowania odpadów oraz lokalizacji inwestycji i zagospodarowania terenów dla prowadzenia działalności w zakresie zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem ich bieżącego gromadzenia zgodnego z użytkowaniem terenów określonych planem;**
- **w przypadku odpadów pochodzących z działalności usługowej i produkcyjnej, magazynowanie odpadów w wyznaczonych miejscach w obrębie każdej nieruchomości oraz prowadzenie selektywnej zbiórki;**
- **odbierania odpadów z każdej nieruchomości przez przedsiębiorców uprawnionych do odbioru odpadów, a następnie ich wywóz do miejsc odzysku lub składowania i unieszkodliwiania.**

9.6. W ZAKRESIE WYSTĘPOWANIA POWAŻNYCH AWARII

Nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska oraz człowieka mogą mieć miejsce w wyniku:

- prowadzenia działalności przemysłowej z użyciem substancji niebezpiecznych,
- transportu materiałów i substancji niebezpiecznych,
- celowej działalności człowieka związanej z pozbywaniem się, w sprzeczności z przepisami substancji lub materiałów niebezpiecznych.

Projekt mpzp ustala zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji realizujących cele publiczne oraz zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii może wystąpić między innymi w wyniku transportu substancji lub materiałów niebezpiecznych, co pozostaje poza kompetencjami planu (dotyczy głównie drogi nr 79).

9.7. W ZAKRESIE ŚWIATA ROŚLINNEGO I ZWIERZĘCEGO ORAZ RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Realizacja funkcji ustalona projektem planu nie pogorszy istniejącego stanu siedlisk, gatunków roślin i zwierząt. Szata roślinna i świat zwierzęcy na terenie opracowania są silnie związane z antropogeniczną działalnością człowieka. Zachowanie określonej w planie powierzchni biologicznie czynnej wspomogą działanie systemu ekologicznego miasta i gminy. Zachowanie form zieleni odgrywa bardzo istotną rolę dla środowiska. Zwiększają one wilgotność powietrza i wpływają korzystnie na bilans wodny gleb, łagodzą różnicę temperatur, działają osłaniająco przed szkodliwymi wiatrami. Przekształcenie szaty roślinnej będzie wiązać się głównie z usunięciem jej części, w tym zakrzewień, jak również z nasadzeniami nowych roślin, w obrębie poszczególnych zainwestowanych działek. Sztucznie utrzymywane agrocenozy pól uprawnych na terenach rolniczych przeznaczonych w projekcie planu miejscowego pod zainwestowanie zmieniają się w biocenozę terenów zurbanizowanych. Oznacza to dalsze uproszczenie składu gatunkowego i osłabienie możliwości samoregulacji. Realizacja funkcji ustalona na w/w obszarach mpzp nie pogorszy istniejącego stanu siedlisk, gatunków roślin i zwierząt.

Przeznaczenie gruntów pełniących funkcje ekologiczne pod inwestycje spowoduje zmniejszenie terenów aktywnych biologicznie i w sposób trwały wyłączy teren z funkcji przyrodniczych. Ze względu na niewielkie powierzchnie czynne biologicznie, nie ma to istotnego znaczenia dla funkcjonowania systemu przyrodniczego obszarów.

Tereny zieleni towarzyszącej zabudowie ukształtowane zostaną głównie w oparciu o gatunki roślin ozdobnych i odpornych na warunki lokalne, co będzie miało negatywny wpływ na różnorodność biologiczną obszaru, tym bardziej, że wykorzystane zostaną również gatunki obce, często inwazyjne, stanowiące zagrożenie dla rodzimej flory, wpływające jednak pozytywnie na walory wizualne krajobrazu lokalnego.

Zachowanie określonej w planach powierzchni biologicznie czynnej wspomogą działanie systemu ekologicznego miasta i gminy. Zachowanie form zieleni odgrywa bardzo istotną rolę dla środowiska. Zwiększają one wilgotność powietrza i wpływają korzystnie na bilans wodny gleb, łagodzą różnicę temperatur, działają osłaniająco przed szkodliwymi wiatrami.

Powstaną nowe lokalne bariery dla migracji zwierząt w postaci nowych dróg oraz nowej zabudowy. Mogą pojawić się również gatunki zwierząt związane z siedzibami ludzkimi. Zmiany te będą negatywne, bezpośrednie, długotrwałe i stałe

Obszary te znajdują się poza głównymi ciągami ekologicznymi. Zmiany nie będą dotyczyły biocenoz szczególnie cennych i chronionych.

9.8. W ZAKRESIE KLIMATU

Należy przypuszczać, iż realizacja funkcji terenów przewidzianych w projekcie planu w znaczący sposób nie wpłynie na lokalne warunki klimatyczne. Po realizacji zainwestowania nieznacznie wzrosnąć może temperatura na przedmiotowych obszarach. W sezonie letnim spowodowane jest to szybszym nagrzewaniem się obszarów zabudowanych, a w sezonie zimowym stosowaniem ogrzewanych budynków.

9.9. W ZAKRESIE WALORÓW KULTUROWYCH I KRAJOBRAZOWYCH

Obszar jest położony w granicach stref konserwatorskich oraz nie występują zabytki objęte ochroną w formie przewidzianej w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Teren objęty opracowaniem położony jest na obszarze enklawy o charakterze upraw polowych wcinających się klinem w obszar zainwestowania miejskiego, pozbawiony skupisk zieleni naturalnej lub seminaturalnej, o małym zróżnicowaniu rzeźby, bez sieci hydrograficznej – stanowi element krajobrazu o małych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

Tereny objęte mpzp w przeważającej części są użytkowane rolniczo, a ich krajobraz należy zaliczyć do krajobrazów kulturowych. W wyniku realizacji funkcji terenów przewidzianych w planie krajobraz zmieni się na krajobraz zantropizowany z dominacją wśród pól uprawnych różnego typu zabudowy. Opisane zmiany krajobrazowe będą miały charakter stały o zasięgu lokalnym. Z uwagi na możliwość realizacji zieleni izolacyjnej możliwe jest zwiększenie udziału zieleni wysokiej w szczególności wśród ciągów komunikacyjnych.

Biorąc pod uwagę wartość krajobrazową obszarów objętych planem wraz z otoczeniem rygor wprowadzony zapisami planu dotyczący ww. kwestii wydaje się adekwatny do warunków.

9.10. W ZAKRESIE DÓBR MATERIALNYCH

Zapisane w projekcie planu ustalenia stwarzają warunki do zagospodarowania terenów w inny, bardziej intensywny sposób niż dotychczas. Rozwój dóbr materialnych będzie następował w toku budowy obiektów i urządzeń dopuszczonych do realizacji na mocy ustaleń Planu.

10.ZGODNOŚĆ USTALEŃ PROJEKTU PLANU Z UWARUNKOWANIAM I OKREŚLONYMI W OPRACOWANIU EKOFIZJOGRAFICZNYM

Jak wynika z opracowania ekofizjograficznego dla terenów objętych projektem planu miejscowych niezbędne są wytyczne w zakresie:

- 1) Całość zamierzeń inwestycyjnych, niezależnie od ich charakteru i funkcji, powinna być realizowana wyłącznie na następujących warunkach:
  - kierowania wytwarzanych przez nie ścieków do systemów kanalizacyjnych,
  - stosowanie systemów grzewczych opartych o ekologiczne źródła energii,
  - wyposażania obiektów w takie systemy usuwania, utylizacji i składowania odpadów, które zagwarantują ochronę terenu przed ich wpływem;
- 2) Zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód podziemnych i powierzchniowych oraz do ziemi;
- 3) Ustalenie powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych zostały zachowane na poziomie minimum.:
  - 30% dla terenów zabudowy usługowej (U);
  - 40% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN);
  - 30% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług (MN-U);
  - 25% dla terenów zabudowy wielorodzinnej (MW);
- 4) Ochrony skupisk zieleni;
- 5) Zakazu lokalizowania przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko;
- 6) Ochrona akustyczna terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe;

Podczas prowadzenia ewentualnych robót budowlanych zmierzających do zabudowania lub zagospodarowania przedmiotowego obszaru, może dojść do usunięcia części istniejącej roślinności, co wpłynie w sposób negatywny na różnorodność biologiczną. Proces ten wiąże się również z emisją szkodliwych substancji do atmosfery. W sposób negatywny wpłynie również ingerencja w wierzchnią warstwę gleby.

W ustaleniach szczegółowych projektu mpzp wprowadzono zapisy dotyczące procentowego udziału powierzchni terenów biologicznie czynnych w stosunku do powierzchni działki budowlanej co może wiązać się bezpośrednio z ochroną skupisk zieleni lub wprowadzaniem nowej zieleni urządzonej.

Reasumując należy stwierdzić, że projekt planu uwzględnia zalecenia sprecyzowane w opracowaniu ekofizjograficznym.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentów ma Urząd Miasta i Gminy Lipsko. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy. Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenach objętych opracowaniem Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie określonym w przepisach szczególnych.

Niezależnie od ww. instytucji Burmistrz Miasta i Gminy Lipsko zobowiązany będzie do przeprowadzania okresowych kontroli przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie. Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń miejscowego planu proponuje się monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym w szczególności jakości powietrza i poziomu hałasu, w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień oraz kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną z ustaleniami planu miejscowego raz na rok. Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń planu możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

12. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został sporządzony dla terenu położonego w granicach Miasta i Gminy Lipsko, leżącego w południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego. Stąd niniejsze opracowanie nie podejmuje zagadnienia transgranicznego oddziaływania na środowisko, które dotyczy wyłącznie terenów położonych w strefie przygranicznej.

13.ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU

W ustaleniach projektu planu położono szczególny nacisk na działania zarówno zabezpieczające środowisko, jak i modelujące je w sposób, który stara się harmonijnie wpisać każdy proces inwestycyjny w otaczający krajobraz. Uporządkowanie i zagospodarowanie obszarów zgodnie z ustaleniami planu przyczynią się do wzrostu jego walorów estetycznych. Ustalenia zawarte w projekcie planu redukują ewentualne przyszłe uciążliwości wynikające z określonych funkcji. Wskutek realizacji przeznaczeń nastąpi podniesienie stopnia oddziaływań antropogenicznych, jednak przy zastosowaniu wskazanych rozwiązań nie należy spodziewać się skutków, które należałoby klasyfikować w kategorii zagrożeń środowiska.

W związku z powyższym nie formułuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu. Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równocześnie z opracowaniem projektu mpzp, dzięki temu możliwe było wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najkorzystniejszych, a zarazem optymalnych kierunków działań.

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się ewentualne podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych na terenach planowanego zainwestowania.

14.ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁWAŃ NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zawarte w treści projektu planu ustalenia dotyczące:

- nakazu utrzymania ustalonego planem wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej;
- zasad zorganizowanego gospodarowania odpadami;
- zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego;
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- wdrożenia nieprzekraczalnych linii zabudowy dla wznoszonych obiektów od dróg będących źródłami hałasu;
- oczyszczanie wód opadowych i roztopowych z dróg oraz terenów utwardzonych przed odprowadzeniem ich do środowiska;
- zapewnienie odpowiedniej ilości i wydajności hydrantów dla celów przeciwpożarowych
- tereny pod zabudowę mieszkaniową podlegają ochronie akustycznej według przepisów odrębnych;
- zaopatrzenie w wodę do celów komunalnych i przeciwpożarowych z istniejącej i projektowanej miejskiej sieci wodociągowej;
- odprowadzani ścieków do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej
- odprowadzanie wód opadowych do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacji deszczowej;
- dopuszcza się wykorzystanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW dla własnych potrzeb grzewczych;

wraz z pozostałymi zapisami – ograniczają w istotnym stopniu całość zagrożeń w środowisku, a tym samym wykluczają ich ewentualny, ujemny wpływ na zdrowie i życie ludzi. Ustalenia planu stwarzają mieszkańcom i użytkownikom terenów największy w tej sytuacji komfort warunków życia. Wprowadzono także zabezpieczenia przed innymi formami degradacji środowiska – zanieczyszczeniem wód oraz gleb.

15.STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Rada Miejska w Lipsku podjęła uchwałę nr XXXVI/201/2021 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 26 kwietnia 2021r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów zlokalizowanych w rejonie ul. Zwoleńskiej w mieście Lipsko.

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Ze względu na położenie przedmiotowych obszarów podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektów planów nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz czy względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami gospodarczymi i społecznymi.

Zakres niniejszej prognozy został określony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (znak pisma WOOS-III.411.225.2022.JD z dnia 24.10.2022 r.);
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipsku (znak pisma ZNS.700.2.1.2022 z dnia 07.06.2022 r.);

W przedmiotowym opracowaniu analizie i ocenie poddano stan środowiska przyrodniczego, zidentyfikowano jego zagrożenia oraz problemy. Określono także potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń planu. Zaproponowano również działania, które zminimalizują ewentualne negatywne oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń planu oraz określono metody i zakres analizy skutków realizacji zapisów planu.

Gmina Lipsko jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowej części województwa mazowieckiego, w powiecie Lipskim. Obszar planu znajduje się na terenie miasta Lipska, w północnej części strefy zurbanizowanej. Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zmiana przeznaczenia terenów zabudowy usługowo-przemysłowej na tereny zabudowy usług oraz terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej zgodnie z aktualnymi kierunkami polityki przestrzennej gminy wypracowanej na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Lipsko przyjętego uchwały nr XLVII/262/2022 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 24 stycznia 2022r.

W dotychczasowym użytkowaniu pozostawia się obszary zabudowane i przebieg dróg.

Warunki geologiczne dla posadowienia obiektów budowlanych są korzystne.

Obszar pozbawiony jest wód powierzchniowych, znajduje się poza zasięgiem występowania głównych zbiorników wód podziemnych oraz poza zasięgiem terenów narażonych na zalewanie, podtopienia i powodzie.

Obszar objęty opracowaniem jest w niewielkim stopniu zróżnicowany pod względem szaty roślinnej oraz zdominowany przez tereny rolne, których stopień przekształceń w znaczącym stopniu obniżył wartość środowiska przyrodniczego. Teren objęty opracowaniem dotyczy obszarów zurbanizowanych i poddanych intensywnym uprawom rolnym w związku z tym różnorodność przyrodnicza jest mała i zdominowana przez jednolite uprawy (głównie zboża). Dominuje tu agrocenoza, czyli sztuczny ekosystem upraw polowych. Na obszarach zainwestowanych nie występują elementy środowiska objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody.

W granicach opracowania nie znajdują się grunty mineralne wysokich klas bonitacyjnych ani grunty organiczne wymagające uzyskania zgody odpowiednich organów na ich nierolnicze i nieleśne przeznaczenie. Teren nie jest położony w granicach istniejących i projektowanych obszarów objętych ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie przyrody ani w granicach objętych ochroną konserwatorską. Projekt planu zawiera zapisy mające na celu zapobieganie i ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Według regionalizacji opartej na strukturach jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), integrującej zagadnienia gospodarowania wodami podziemnymi i warunków hydrogeologicznych jako podstawowych elementów wdrażania i realizacji Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), wprowadzanej w ramach polityki środowiskowej Unii Europejskiej, teren objęty opracowaniem położony jest w obrębie JCWPd 87 (identyfikator UE: PLGW200087). Stan w/w JCWPd oceniono jako dobry, nie stwierdzono również zagrożenia w aspekcie osiągnięcia wyznaczonych celów środowiskowych.

Zgodnie z zapisami zał. nr 1 do uchwały nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wskazano:

1. przekroczenie poziomu dopuszczalnego średniorocznego pyłu zawieszonego PM_{2,5} – II faza Mz18sMaPM_{2,5}a95 w gminie miejsko - wiejskiej Lipsko;
2. przekroczenie poziomu docelowego średniorocznego benzo(a)pirenu Mz18sMaB(a)PaE6 i Mz18sMaB(a)PaK4 w gminie miejsko-wiejskiej Lipsko;

Brak realizacji ustaleń MPZP spowoduje utrzymanie istniejących preferencji zabudowy ukierunkowanych na zabudowę produkcyjną i usługową. Zachowanie takiej funkcji w powiązaniu z wykorzystywaniem rolniczym terenu może skutkować pogorszeniem stanu środowiska ze względu na ilość i jakość stosowanych substancji chemicznych w ramach funkcji produkcyjnej.

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego nastąpi przekształcenie części terenów użytków rolnych w krajobraz zabudowy mieszkaniowej. Zachowane zostaną istniejące tereny zabudowane wraz z istniejącymi szlakami komunikacyjnymi. Oprócz tego zakłada się wprowadzenie w obrębie terenów zainwestowanych obiekty i sieci infrastruktury technicznej niezbędne do obsługi zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z uwzględnieniem metod ekologicznych niwelujących negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, wody, jakość

powietrza atmosferycznego itp. Przekształcenia przestrzeni będą duże i zupełne.

W zakresie ochrony środowiska wprowadzono korzystne ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza oraz miejsc przebywania ludzi. Do działań ograniczających negatywny wpływ na środowisko zalicza się:

- 1) nakaz odprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej lub oczyszczania z zastosowaniem rozwiązań indywidualnych (przydomowe oczyszczalnie),
- 2) stosowanie do ogrzewania przyjaznych środowisku mediów grzewczych i odnawialnych źródeł energii,
- 3) pozostawienie części terenów wolnych od zabudowy (wskaźnik terenów biologicznie czynnych w ramach działki budowlanej).

Uznano, że zaplanowane zagospodarowanie terenu jest zgodne z przepisami ochrony środowiska, zapewnia właściwe wyposażenie terenów zabudowanych w infrastrukturę techniczną i drogową oraz, że zagospodarowanie jest zgodne z przyjętymi w studium kierunkami kształtowania polityki przestrzennej Miasta i Gminy Lipsko.

W wyniku kontynuacji realizacji zabudowy nastąpi niewielka modyfikacja przypowierzchniowej warstwy terenu (zerwanie wierzchniej pokrywy glebowej). Zwiększenie arealu terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Nowa zabudowa stanowić będzie źródło emisji zanieczyszczeń. Pan miejscowy określa sposób zaopatrzenia w ciepło w oparciu o indywidualne systemy grzewcze, w tym źródła energii odnawialnej. Przyszłe zagospodarowanie terenu spowoduje niewielkie przekształcenia klimatu lokalnego. Klimat akustyczny na terenie planu w dalszym ciągu kształtowany będzie przez ruch samochodowy. Przyszłe zagospodarowanie terenów objętych opracowaniem planu generować będzie większy niż dotychczas ruch, którego natężenie trudno jest prognozować. Na obszarze planu przyjęto korzystne rozwiązania chroniące wody. Ścieki bytowe i przemysłowe docelowo powinny trafiać do kanalizacji sanitarnej, co powinno zapobiec przedostawaniu się zanieczyszczeń do środowiska. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz dla zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. Oddziaływania skumulowane będą obejmować znikome emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, a także hałasu do otoczenia. Warunki zamieszkiwania na terenach przyległych po zrealizowaniu postanowień planu miejscowego nie ulegną pogorszeniu ze względu na poziom hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych.

Na terenach objętych opracowaniem planu nie występują formy ochrony przyrody ustanowione na mocy ustawy wykonawczej. Zagospodarowanie przyjęte w MPZP nie będzie powodować znaczących oddziaływań poza ustalonymi granicami planu.

W zakresie metod realizacji postanowień planu powinny być wykonywane okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji dokumentów planistycznych, realizowane przez administrację samorządową. Badania stanu środowiska prowadzone będą w ramach państwowego monitoringu środowiska (m.in. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska).

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się ewentualne podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych na terenach planowanego zainwestowania.

Działania przewidziane w omawianym dokumencie w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają

charakter lokalny, jednak uwzględniają cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu krajowym, regionalnym i międzynarodowych.

Miasto i Gmina Lipsko nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

A handwritten signature in blue ink that reads "Gajek Sebastian". The signature is written in a cursive, flowing style.

mgr Sebastian Gajek
autor opracowania

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.), oświadczam, że spełniam warunki zawarte - w art. 74a ust. 2 pkt 1 lit. b - ukończyłem, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedziny nauk o Ziemi oraz w art. 74a ust. 2 pkt 2 - brałem udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Sebastian Gajek
autor opracowania